

GLASILO
POŽEŠKE BISKUPIJE

Zajedništvo

POŽEGA, PROSINAC 2018. ■ GODIŠTE XII. ■ BROJ 79 ■ ISSN 1846-4076

BISKUPOVA BOŽIĆNA PORUKA

Božić na
društvenim mrežama

DOGAĐAJNICA

Obljetnica ubojstva župnika
Julija Bürgera u Slatini

Skupština biskupa Đakovačko-
osječke crkvene pokrajine
u Požegi

Svetkovina Krista Kralja
i blagoslov zvona u Rešetarima

Arhidakonski susreti
župnih pastoralnih vijeća

Proslava sv. Nikole
u Pleternici

Duhovna obnova za djelatnike
požeških katoličkih škola

Biskupov susret s članovima
Udruge "MI" u Požegi

Svetkovina Obljetnice
posvete crkve sv. Lovre
u Požegi

Proslava bl. Jule Ivanišević
u Starom Petrovom Selu

Svetkovina Bezgrješnog začeća
BDM u požeškoj Katedrali

KULTURA

Susret crkvenih pjevačkih
zborova u Požegi

Znanstveno-stručni skup
o Antunu Kanižliću u Požegi

IZ NAŠEG CARITASA

Biskup posjetio prognaničko
naselje Kovačevac

DUHOVNA MISAO

Piše: Josip Krpeljević

HODOČAŠĆE HRVATSKIH BRANITELJA,
VOJSKE I POLICIJE U VOĆIN • str. 4

HODOČAŠĆE FRANJEVACA GLAGOLJAŠA
U STARU GRADIŠKU • str. 8

PRILOG: AD LIMINA
APOSTOLORUM • str. 13-16

BISKUPOVA BOŽIĆNA PORUKA 2018.

BOŽIĆ NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

*Časna braćo svećenici i đakoni,
poštovani redovnici i redovnice,
cijenjeni bogoslovi i vjeroučitelji,
dragi vjernici!*

*Od srca vam čestitam svetkovinu Isusova rođenja sa željom
da mu širom otvorite vrata svojih srdaca te ih on pohodi toplinom
svoje božanske ljubavi. Neka novorođeni Sin Očev svojim svjetlom
i snagom obdari djecu i mlade, očeve i majke, starije i bolesne,
osamljene i patnike, siromašne i ljude bez radnog mjesta.*

U zamkama virtualnog svijeta

1 Vjerujem da ste minulih tjedana pratili zbivanja u Francuskoj o kojima su nas izvještivala hrvatska sredstva priopćavanja. Predsjednik Emmanuel Macron najavio je podizanje cijene automobilske goriva i neke druge gospodarske mjere, na što se putem društvenih mreža međusobno povezao određeni broj ljudi, koji su odjeveni u žute prsluke odlučili izaći na ulice i protestirati protiv navedene odluke. Njihove demonstracije bile su popraćene iznenađujućom količinom nasilja i brutalnosti, očitovanih u paljenju automobila i razbijanju izloga te uništavanju drugih dobara. Stručnjaci za medije smatraju kako je spomenuto nasilje povezano s mogućnostima koje pruža komuniciranje na digitalnim društvenim mrežama. S jedne strane one služe dobru, olakšavaju razmjenu informacija, pomažu na mnogim područjima ljudskog djelovanja. Ali s druge strane, internet depersonalizira komunikaciju, ne omogućuje susret osoba nego ostavlja ljude u anonimnosti, prepuštene vlastitom individualizmu, ne potiče odgovornost, pogoduje očitovanju ne-

gativnih strasti, uvredljivom govoru o drugima, lažima, podmetanjima, verbalnom nasilju. Mnogi nedužni ljudi, napose djeca i mladi postali su tim putem žrtve bez mogućnosti braniti se od nasilnih anonimnih sugovornika.

Prepoznati Boga u Isusovu licu

2 Suvremeno internetsko virtualno događanje nije poštedjelo niti Božić. Svjedoci smo kako se Advent i Božić od Zagreba do manjih mjesta u Hrvatskoj slavi na ulicama i trgovima na način da se trgovinom i ugostiteljskim ponudama promiče uživalački ugođaj, dok se njihov pravi sadržaj gubi u nekom bajkovitom uređenju javnih prostora i blještavilu bezbrojnih svjetiljki. Potrebno je zauzeti se za izvorni sadržaj Božića u Hrvatskoj. Svetkovina Isusova rođenja podsjeća nas da Bog nije neko biće iz mašte, bez lica, anonimni individualist koji iz pozadine vuče konce da bi nekome naudio. U konkretnom čovjeku Isusu, rođenu u Betlehemu od Marije Djevice u određenom povijesnom vremenu i društvenom poretku Bog nam je očitovao svoju blizinu, uspostavio s nama komunikaciju ljubavi kao najmoćnijim načinom svoje prisutnosti u nama, ostvarujući susret između sebe i čovjeka s ciljem da ga oslobodi zla i smrti, uvede u kraljevstvo nebesko, u zajedništvo punog Božjeg ži-

vota. Sveti pisci prikazuju Isusa kao „sliku Boga nevidljivoga“ (Kol 1,15), i navještaju evanđelje „slave Krista koji je slika Božja“ (2 Kor 4,3). Poslanica Hebrejima naziva ga „Odsjaj Slave i otisak Bića njegova“ (Heb 1,3), a sam Isus uvjerava svoje učenike: „Tko vidi mene, vidi i onoga koji me posla“ (Iv 12,45). Filipu pak koji je želio da mu Isus pokaže Oca kaže: „Tko je vidio mene vidio je i Oca“ (Iv 14,9). Isus Krist je Božja prisutnost i blizina koja ljubi, prašta, pomiruje, ozdravlja, hrani, zauzima se za siromašne, tješi uciviljene, vraća život umrlima.

Nakon što je položio život za nas na križu, Isus nije nestao s povijesne pozornice, nego je kao pobjednik nad smrću obećao: »I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta« (Mt 28,20). Već 20 stoljeća on snagom svoga Duha po sakramentu krštenja okuplja Crkvu, zajedništvo ljudi, koje je povjerio Dvanaestorici na čelu s Petrom, a čiji je nasljednik

Potrebno je zauzeti se za izvorni sadržaj Božića u Hrvatskoj. Svetkovina Isusova rođenja podsjeća nas da Bog nije neko biće iz mašte, bez lica, anonimni individualist koji iz pozadine vuče konce da bi nekome naudio.

Služeći se suvremenim digitalnim sredstvima komunikacije, svjedočite svoju oslobođenost od zla u Isusu Kristu, te očitujte poštovanje svakoj osobi i izgrađujte mir među ljudima. Ne propustajte priliku da uvijek i svagdje služite dobru.

Đuro Seder, Božićna zvijezda

Ne zaboravite da se istinski Božić događa i po susretu Isusa Krista u braći i sestrama koji trpe osamu, siromaštvo, bolest, starost. Kad im darujete svoje vrijeme, toplinu srca i pružite ruku pomoćnicu, ostvaruje se Isusova riječ: »Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste« (Mt 25,40).

biskupski zbor predvođen nasljednikom sv. Petra. On djeluje i u drugim svetim sakramentima, a vrhunac mu je euharistija, kojom hrani Crkvu kao njegov živi organizam, Tijelo njegovo u kojem pomiruje grješnike s Bogom i međusobno, ostvaruje u njima pobjedu nad smrću i daje im predokus konačne punine života u kraljevstvu nebeskom, smislu i cilju svega stvorenog. Polazeći od Isusove prisutnosti u Crkvi u snazi njegova Duha, Drugi vatikanski sabor tvrdi da je ona »sakrament ili znak i oruđe najtješnjeg sjeдинjenja s Bogom i jedinstva cijeloga ljudskog roda« (LG 1).

Božić Isusove sakramentalne prisutnosti

3 Braćo i sestre! Kad na svetkovinu Božića budete slavili svetu misu i u Vjerovanju ispovijedali da se Sin Božji „utjelovio po Duhu Svetom od Marije Djevice i postao čovjekom“, utvrdite se u uvjerenju kako on nije nestvarno, virtualno biće, nego živa osoba, trajno među nama prisutna u Crkvi. On ima svoju vidljivost i svojevrsnu opipljivost u svetim sakramentima, napose u euharistijskom slavlju po riječi koja se naviješta, po žrtvi koja se na oltaru prinosi, po zaređenom službeniku koji djeluje u njegovoj oso-

Braćo i sestre! Kad na svetkovinu Božića budete slavili svetu misu i u Vjerovanju ispovijedali da se Sin Božji „utjelovio po Duhu Svetom od Marije Djevice i postao čovjekom“, utvrdite se u uvjerenju kako on nije nestvarno, virtualno biće, nego živa osoba, trajno među nama prisutna u Crkvi.

bi te po okupljenim vjernicima za koje je rekao „gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima“ (Mt 18,20). Pored toga ne zaboravite da se istinski Božić događa i po susretu Isusa Krista u braći i sestrama koji trpe osamu, siromaštvo, bolest, starost. Kad im darujete svoje vrijeme, toplinu srca i pružite ruku pomoćnicu, ostvaruje se Isusova riječ: „Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste“ (Mt 25,40).

Ispunjeni božićnom blizinom Isusa Krista trudite se kao vjernici u obitelji i u javnosti živjeti one odnose koje je on uspostavio među vama kad vas je u svetom krštenju uzdigao na dostojanstvo Božjih sinova i kćeri i ugradio u zajedništvo svoga Tijela koje je Crkva, te uvijek nastupajte časno i pošteno. Služeći se suvremenim digitalnim sredstvima komunikacije, svjedočite svoju oslobođenost od zla u Isusu Kristu, te očitujte poštovanje svakoj osobi i izgrađujte mir među ljudima. Ne propuštajte priliku da uvijek i svagdje služite dobru.

Od srca želim da vam 2019. godina bude blagoslovljena po trajnoj prisutnosti Isusa Krista u vašem životu. Uz bratski pozdrav u novorođenom Gospodinu – vaš biskup

+ *Antun J. Lovrić*

Požega, 17. prosinca 2018.

Hodočašće hrvatskih branitelja, vojske i

Prigodom 27. obljetnice razaranja Gospinog svetišta u Voćinu i ubojstva četrdeset sedam njegovih stanovnika, 13. prosinca održano je hodočašće nekoliko tisuća hodočasnika u to svetište kojem su se po deseti puta pridružili hrvatski branitelji, vojska i policija te rodbina voćinskih žrtava i poginulih branitelja.

Mеду nazočnim javnim dužnosnicima bio je Ante Deur, izaslanik predsjednice Republike Hrvatske, Josip Đakić, izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora i predsjednika Hrvatske vlade, Nenad Križić, pomoćnik ministra hrvatskih branitelja te izaslanik ministra Tome Medveda, Robert Horvat, izaslanik načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, virovitičko-podravski župan Igor Andrović te nekoliko gradonačelnika i načelnika općina. Uz branitelje s područja Požeške biskupije na hodočašću su sudjelovali branitelji iz Vukovara, Osijeka, Đakova, Slavonskog Broda, Koprivnice, Križevaca, Bjelovara, Zaboka, Krapine, Varaždina, Čakovca, Petrinje, Kutine, Grada Zagreba i Zagrebačke županije, Kaštela, Grobnika, Rijeke i Kastva te pripadnici Hrvatskog vijeća obrane iz susjedne Bosne i Hercegovine od Orašja, Odžaka, Bosanskog Broda, Dervente, Usore, Maglaja, Žepča i Stoca.

Poštovanje i zahvalnost

Hodočašće je započelo okupljanjem na Prebendi iznad voćinskog svetišta, mjestu teškog stradanja. Ondje je biskup

Antun Škvorčević, pozdravljajući nazočne podsjetio na ono što se dogodilo u Voćinu i mjestima u njegovoj blizini prije dvadeset i sedam godina i kako je zlo ovdje ostavilo teške tragove. Rekao je kako okupljeni oko prostrijeljenog križa na Prebendi u molitvi sabiremo sve suze i boli, patnje i jauke, nedužnu smrt ubijenih i povjeravamo ih Isusovoj ljubavi jačoj od smrti kako bi u njoj prepoznali smisao njihove žrtve, praštanjem ostvarili nutarnju slobodu te im u čistoći pamćenja iskazali poštovanje i zahvalnost. Obraćajući se posebno hrvatskim braniteljima, vojnicima i policajcima istaknuo je da na ovom hodočašću Isusovoj Majci želimo povjeriti sve ono što nose u svojim srcima – radost i ponos zbog obranjene hrvatske slobode, ali i ratne rane koje još bole.

Nakon molitve krenula je pokornička procesija prema svetištu na čelu s križem, zavjetnim svijećama

koje su nosili branitelji te brojnim zastavama braniteljskih udruga. Povorka se zaustavila pokraj crkve ispred Memorijala u čast voćinskim žrtvama »U Majčinu naručju« gdje je biskup Antun podsjetio kako taj spomenik svjedoči da o nama i našoj nedavnoj prošlosti nema zadnju riječ razorna mržnja, nego ljubav graditeljica te izrazio uvjerenje da je Marija svojim suosjećajnim srcem primila u svoje naručje i nedužne voćinske žrtve kao i sve poginule u Domovinskom ratu, združila ih s patnjama svoga Sina, povjerila ih pobjedničkoj snazi njegove ljubavi koja je moćna darovati im puninu života i mir u Božjoj vječnosti. Zatim su u prigodnom recitalu »Ako srce ušuti, kamenje će progovoriti«, autora stalnog đakona Zdravka Tićla, spomenuta sva 47 imena ubijenih voćinskih stradalnika. Voćinska djeca postavila su oko Memorijala jednako toliko upaljenih lampiona, a biskup Antun položio vijenac. Zazvonila su sva zvona voćinskog svetišta u počast žrtvama, a svi nazočni krenuli u crkvu gdje je biskup predvodio euharistijsko slavlje za duše ubijenih, uputivši na početku pred likom Gospe Voćonske tri hodočasnička poklika Isusovoj Majci, nakon kojih su svi hodočasnici odgovarali pjevajući »Blažena ti što povjerova«.

Ljekovita Isusova milost

U homiliji biskup je kazao braniteljima i drugim sudionicima slavlja da se hrvatski čovjek tijekom više stoljeća okupljao u Voćinu oko Isusove Majke, jer mu je ona majčinskom ljubavlju posredovala ljekovitu Isusovu milost pobjede nad zlom i smrću, koja ga je pomirivala s Bogom, sa sobom samim i s drugima te je na taj način učinila da ovo svetište bude lječilište duša. Poručio im je kako im je lijek potreban, ne samo za tjelesne rane, nego i za rane njihove duše. Rekao je braniteljima neka ne dopuste da oni koji su bili moćni u obrani Domovine postanu duhovno nemoćni ljudi. Govoreći o prvom naviještenom čitanju iz Knjige o Makabejcima, koje podsjeća kako je tuđinski poganski osvajač zabranio Židovima živjeti vjernosti savezu koji su njihovi očevi sklopili s Bogom i prisiljavao ih da se ponašaju po poganskim zakonima, biskup je ustvrdio kako je Majka Makabejka, žrtvujući svu sedmoricu svojih sinova, posvjedočila da je bolje umrijeti od bezbožne neprijateljske ruke, nego pogaziti savez s Bogom i živjeti bezbožno i nečasno.

Dopustiti da Bog bude moćan

Naglasio je da su i mnoge hrvatske majke kad su slale sinove da idu braniti domovinu, govorile poput Majke Ma-

Mariji, koju u litanijama zazivamo kao zdravlje bolesnih, biskup je povjerio da moli za naše hrvatsko zdravlje, da nam domovina ne potone u mraku nemoći nagomilanog zla i sebičnosti u međusobnim odnosima.

policije u Voćin

Obraćajući se hrvatskim braniteljima, vojnicima i policajcima biskup je istaknuo da na ovom hodočašću Isusovoj Majci želimo povjeriti sve ono što nose u svojim srcima – radost i ponos zbog obranjene hrvatske slobode, ali i ratne rane koje još bole.

kabejke da su vjera i sloboda domovine, čast i poštenje vrijednosti s kojima se ne trguje niti poigrava, nego za njih vrijedi žrtvovati i vlastiti život. To su činile u duhu Isusovih riječi iz današnjeg evanđelja da se ne boje onih koji mogu ubiti tijelo, a duši ne mogu nauditi. Na temelju Isusova evanđeoskog upozorenja kako postoji Zli koji može ubiti dušu i strovaliti u pakao, biskup je pozvao branitelje da provjere kako je s njihovim dušama i savjestima te se zapitaju nije li im možda savjest otupjela zbog toga što su prvo i najvažnije mjesto u svom životu umjesto Bogu prepustili nekomu ili nečemu drugom, da se nisu možda opredijelili za ono što je protiv čovjeka i njegova dostojanstva, onemogućivši Bogu da bude moćan u njihovim životima. Pozvao ih je da na ovom hodočašću od Isusove Majke mole milost da se nitko od njih duhovno ne zanemari ili izgubi, da uvijek budu spremni priznati se Isusovima pred drugim ljudima, kako bi njih Isus mogao priznati svojim pred

Ocem nebeskim. Podsjetivši branitelje na radost koju smo doživjeli kad su 1992. mnoge zemlje priznale Hrvatsku kao samostalnu i neovisnu državu, biskup je ustvrdio kako će nam to priznanje malo vrijediti ako ne budemo svojim kršćanskim životom zavrijedili Isusovo priznanje i kao pojedinci i kao društvo u cjelini, zauzimajući se među ostalim da nam zakoni koje donosimo ne budu protunaravni, već u skladu s Božjim naumom o čovjeku. Mariji, koju u litanijama zazivamo kao zdravlje bolesnih, biskup je povjerio da moli za naše hrvatsko zdravlje, da nam domovina ne potone u mraku nemoći nagomilanog zla i sebičnosti u međusobnim odnosima. Branitelje, koji su sudjelovanjem u Domovinskom ratu pridonijeli da Hrvatska bude slobodna od izvanjske agresije, pozvao je da svojim poštenim životom i opredjeljenjem za Božje vrijednosti pridonese da Hrvatska bude slobodna u savjestima svojih ljudi.

Mir u srcu

Na svršetku misnog slavlja biskup je pred likom Gospe voćinske molio čin povjere branitelja Isusovoj Majci. Prije završnog blagoslova podsjetio je da je smisao ovog hodočašća bio hrvatske branitelje po Mariji približiti Isusu Kristu, da ih on štiti od svega onoga što im može otrovati dušu te ih obdari svojim mirom. Zahvalio im je što su se sudjelovanjem na ovom hodočašću i žrtvom koju su pritom podnijeli na najbolji način spomenuli onih koji su na današnji dan prije 27 godina poginuli u Voćinu, kao i svih poginulih na drugim mjestima. Osobitu pak zahvalnost izrekao je pomoćniku ministra hrvatskih branitelja Nenadu Križiću za njegov doprinos u organiziranju hodočašća kao i nedavnog susreta predstavnika braniteljskih udruga u Požegi. Poželio im je da ohrabreni susretom s Isusovom Majkom budu ljudi žive duše i mira u srcu te uživaju trajnu radost u Božjoj blizini.

Obljetnica ubojstva župnika Julija Bürgera u Slatini

U ponedjeljak, 10. prosinca, biskup Antun Škvorčević predvodio je večernje euharistijsko slavlje u župnoj crkvi sv. Josipa u Slatini. U koncelebraciji su bili svećenici Slatinskoga dekanata. Na početku slavlja župnik Dragan Hrgić uputio je biskupu izraze dobrodošlice, a prvopričesnički kandidati uručili mu cvijeće.

U vodeći u euharistijsko slavlje, biskup Antun spomenuo je kako je na današnji dan 1944. godine ubijen slatinski župnik i dekan Julije Bürger, da su ga zli ljudi ponizili, ali vjerujemo da ga je Bog primio u zajedništvo punine svoga života te da je njegova žrtva ugrađena u naše slatinsko i hrvatsko dostojanstvo.

Kultura spomena

U homiliji biskup je spomenuo tešku 1944. godinu u kojoj je, prema povijesnim podacima, u Slatini život izgubilo oko 400 ljudi, a tijekom II. svjetskog rata na slatinskom području ubijeno oko 1200 ljudi. Želimo kao kršćani,

nastavio je biskup, spomenuti se tih tužnih događaja, njegovati kršćansku kulturu spomena na nedužno ubijene ljude, ne dopuštajući da nas zarobi počinjeno zlo, nego uzdižući se na Božju razinu gledanja povijesnih događaja. Rekao je kako nam u tome pomažu naviještena liturgijska čitanja, osobito odlomak iz Lukina evanđelja koji govori o Isusovu naučavanju u Petrovoj kući gdje su uzetoga, otkriviši krov, spustili na nosiljci pred Gospodina. Vidjevši njihovu vjeru Isus najprije uzetome kaže da mu se otpuštaju grijesi, svjedočeći da se samo po tjelesnom zdravlju koje je bolesnik zamolio ne ostvaruje njegovo cjelovito ozdravljenje.

Biskup Antun spomenuo je kako je na današnji dan 1944. godine ubijen slatinski župnik i dekan Julije Bürger, da su ga zli ljudi ponizili, ali vjerujemo da ga je Bog primio u zajedništvo punine svoga života te da je njegova žrtva ugrađena u naše slatinsko i hrvatsko dostojanstvo.

Duhovna paraliza

Biskup je spomenuo kako se svojevrsna duhovna paraliza dogodila krvave 1944. godine u slatinskom kraju kada su određeni ljudi činili zlo i zločine. Gledajući ljudski, mi nemamo odgovora na izazovno pitanje zla koje je protivno čovjeku i njegovu dostojanstvu. Ukoliko bismo na zlo uzvratili zlom, mi ga umnažamo, postajemo njegovi suradnici, uključeni u njegov kololet. Biskup je na temelju naviještenog evanđeoskog izvještaja ustvrdio kako Isus zlo smatra čovjekovom bolešću duha, duhovnom paralizom koja razara čovjeka na najdubljoj razini njegova bića, uvlači ga u stanje besmisla. Isus, nastavio je biskup, otpuštajući paraliziranom čovjeku grijehe, posvješćuje da se zlu možemo suprotstaviti na pravi način samo Božjom logikom ljubavi, oprosta i milosrđa, jedino moćnih osloboditi čovjeka iz zarobljenosti zlom i Zlim.

Osvrnuvši se na naviješteni ulomak iz knjige proroka Izaije biskup je rekao da prorok, na temelju iskustva Božje blizine, svjedoči svome izraelskom narodu da, unatoč svim tminama života i zlu, nisu prepušteni samima sebi nego je Bog taj koji ulazi

u ljudsku povijest i pustinju čovjekova života koju pretvara u procvjetalu oazu koja donosi plod. Budućnost i vječnost čovjeka i svijeta nisu uvjetovani ljudskom grješnošću, nego Isusom Kristom koji svojom mukom, smrću i uskrnućem, Božjom ljubavlju pobjeđuje našu ranjenost zlom i smrću. Potaknuo je nazočne da se kao kršćani u tom svjetlu spominju nedužno ubijenih ljudi, iskazujući im poštovanje i zahvalnost, trajno svjesni da je Bog moćniji od zla i Zloga i da nas želi uvesti u puninu života. Rekao je još kako smo kao kršćani dužni moliti i za one koji su počinili zločine, kako bi i oni kao Božja stvorenja bili ozdravljeni njegovim praštanjem i milosrdem.

Pri koncu slavlja biskup je zahvalio prisutnim svećenicima i vjernicima na molitvenom spomenu za ubijenog župnika Bürgera kao i za sve druge žrtve, potaknuvši ih na promicanje kršćanske kulture spomena, utemeljene u praštanju i milosrđu. Zahvalio je župniku Hrgiću i njegovim suradnicima na svemu što čine u izgradnji župne zajednice na svim njezinim razinama.

Skupština biskupa Đakovačko-osječke crkvene pokrajine u Požegi

U Biskupskom domu u Požegi 10. prosinca održana je 40. Skupština biskupa Đakovačko-osječke crkvene pokrajine. Na sjednici su sudjelovali đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić, đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit u miru Marin Srakić, požeški biskup Antun Škvorčević, srijemski biskup Đuro Gašparović te kancelari navedenih biskupija.

Skupština je započela molitvom i pozdravom domaćeg požeškog biskupa Antuna Škvorčevića koji je biskupima i kancelarima izrazio srdačnu dobrodošlicu. Spomenuo je kako smo svjedoci mnogih nemoći u hrvatskom društvu kao da smo zatvoreni u neki začarani krug te tapkamo na istome mjestu i ne uspi-

jevamo ljudskim snagama iz njega izići. Kazao je da nam došašće u pripravi za Božić otvara Božje obzore, svjedočeći kako je on u Sinu svome ostvario proboj iz zla i smrti te nas poveo prema svojoj budućnosti. Dodao je da nam je u tom svjetlu razmišljati o pojedinim pitanjima koja su na dnevnom redu Skupštine. Zahvalivši za izraze dobrodošlice, metropolit Đuro Hranić istaknuo je kako je Isus Krist svojim utjelovljenjem ušao u ljudsku krhkost i loznost te ju je preobrazio i dao nam nadu. Spomenuo je kako pastirska nastojanja biskupa Đakovačko-osječke crkvene pokrajine u bratskom zajedništvu osluškivanja poticaja Duha Svetoga žele dati doprinos životu Crkve na našim prostorima.

Nadbiskup Hranić spomenuo je kako pastirska nastojanja biskupa Đakovačko-osječke crkvene pokrajine u bratskom zajedništvu osluškivanja poticaja Duha Svetoga žele dati doprinos životu Crkve na našim prostorima.

Biskupi su razmotrili više aktualnih društvenih i pastoralnih pitanja te donijeli zaključke za daljnja zajednička nastojanja. Posebnu pozornost posvetili su djelovanju biskupijskih Ustanova za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika te su uskladili njihov Statut sa zadaćama biskupijskog Ekonomskog vijeća i drugim krajevnim pravnim aktima koji tvore jedinstven sustav upravljanja crkvenim vremenitim dobrima. Pored toga razgovarali su o odgojno-obrazovnim pitanjima svećeničkih kandidata, kako u malom sjemeništu tako u bo-

goslovnom sjemeništu, kao i na visokim teološkim učilištima čije je novo strukturiranje pokrenula Kongregacija za katolički odgoj u Rimu. Razmatrano je i djelovanje Međubiskupijskoga crkvenog suda prvoga stupnja u Đakovu, napose pitanje novog sudskog vikara, nasljednika Nikole Škalabrina, dosadašnjeg sudskog vikara. Biskupi su razmotrili određena pitanja Srijemske biskupije, njezina personalnog i materijalnog stanja te su dali potporu srijemskom biskupu Đuri u nastojanju oko izgradnje potrebnih biskupijskih struktura.

Biskup primio vodstvo Katoličkog bogoslovnog fakulteta i Bogoslovnog sjemeništa u Đakovu

U Biskupskom domu u Požegi 24. studenog biskup Antun Škvorčević primio je novoizabranu upravu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu na čelu s dekanom Vladimirom Dugalićem i prodekanicom za nastavu i studente s. Silvanom Fužinato te prodekanom za znanost i međufakultetsku suradnju te rektorom Bogoslovnog sjemeništa u Đakovu Stjepanom Radićem. Dekan je upoznao biskupa s nastojanjima spomenute visokoškolske crkvene ustanove da uskladi svoj status sa zahtjevima Kongregacije za katolički odgoj te zakonima Republike Hrvatske, predstavivši modele po kojima bi se organizirao studij teologije za svećeničke kandidate i za one koji bi se njome znanstveno bavili te studij za vjeroučitelje i druge potrebne struke, uključujući i mogućnost dvopredmetnog studija. Novi rektor Bogoslovnog sjemeništa Radić prikazao je biskupu koncept po kojem bi se ostvarivala snažnija povezanost između Sjemeništa i Fakulteta te uključivanje bogoslova u pastoralno iskustvo na župama.

Biskup je upoznao đakovačke profesore s funkcioniranjem Kolegija u kojem se nalaze aspiranti za svećeništvo. Istaknuo je da je Požeška biskupija suvlasnica Bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu te se ondje nalaze njezini bogoslovi, a da većina kandidata za vjeroučitelje studira na Bogoslovnom fakultetu u Đakovu. Zahvalio je vodstvu Fakulteta za sve što nastoji činiti

za dobrobit i požeških studenata te izrazio potporu Požeške biskupije za ostvarenje prijedloga koji otvaraju nove mogućnosti na toj visokoškolskoj ustanovi, imajući na umu njezinu važnost za naš identitet na prostorima istočne Hrvatske.

Hodočašće franjevac glagoljaša u Staru Gradišku

*Tridesetak svećenika
Provincije franjevaca
trećoredaca glagoljaša,
predvođenih provincijalom
fra Ivom Martinovićem
hodočastilo je 28. studenoga
u Staru Gradišku.*

Okupili su se u župnom domu u Uskocima gdje ih je dočekao župnik Mato Rukavina te su program započeli u obližnjoj grobljanskoj crkvi sv. Roka molitvom Trećega časa i paljenjem svijeća na dijelu groblja pokrivenom travom gdje su bez imena pokopani brojni starogradiški zatvorenici, među njima i fra Petar Turkalj, član njihove Provincije, koji je na današnji dan prije 105 godina bio zaređen za svećenika, a prije 70 godina je preminuo u zatvoru.

Nedužno progonjeni

Hodočasnicima se pridružio i biskup Antun Škvorčević koji je okupljenim franjevcima na ulazu u starogradiški zatvor rekao kako se na ovom mjestu još i danas na neki način osjeća sva težina mržnje i progona iz vremena totalitarnih sustava. Podsjetio je da se nalaze na mjestu koje pamti korake onih ljudi koji su mrzili i progonili druge, ali također tragove onih koji su bili nedužno progonjeni, među njima više od 250 svećenika koji su ovdje tamnovali samo zato jer su ljubili Boga, Crkvu i svoju domovinu. Pozvao je nazočne svećenike da se na ovom hodočašću ispune snagom njihove vjernosti, posvjedočene u patnji i poniženju. Zahvalio im je što će svojom vjerničkom toplinom srca, molitvom, suosjećanjem, praštanjem i milosrđem na ovaj prostor zla unijeti trag plemenitosti i dobrote.

Hodočasnici su se potom u molitvenoj procesiji uputili do obližnje župne crkve sv. Mihaela Arkandela te se

Biskup je pozvao svećenike da na ovom hodočašću mole za dar praštanja i milosrđa te tako na najbolji način iskažu poštovanje žrtvama totalitarnih sustava, među kojima su i njihova subraća franjevci

zaustavili u Memorijalu svećeničkim žrtvama pokraj crkve gdje je biskup predvodio molitvu za svećenike zatvorenike kao i za one koji su im nanosili zlo. Iskazavši tako poštovanje prema žrtvi utamničenih svećenika, hodočasnici su se uputili u župnu crkvu prikazati za njih svetu misu, koju je zajedno s provincijalom fra Ivom predvodio biskup Antun. Na početku je provincijal uputio riječi pozdrava biskupu Antunu, prisutnim svećenicima i vjernicima, predstavivši lik fra Petra Turkalja, te drugu braću franjevce koji su zbog svoje vjernosti tamnovali. Spomenuo je kako je nedavno pronađena molitva fra Petra Turkalja koju je napisao prigodom svećeničkog ređenja prije 105 godina po rukama biskupa Antuna

Mahnica. Cijeli svoj život, pojasnio je provincijal, bio je spreman pomagati, svjedočeći posebnu ljubav prema siromašnima i nemoćnima. Podsjetio je i na druge franjevce koji su bili nepravедno osuđeni i zatvoreni. Kazao je kako ovim hodočašćem franjevci trećoredci glagoljaši žele zahvaliti Bogu za vjernost svoje subraće mučenika i moliti da poput njih budu hrabri svjedoci Isusa Krista pa i pod cijenu vlastita života.

Uzničko svjedočenje

U homiliji biskup je zahvalio provincijalu za organiziranje hodočašća u Staru Gradišku koje je doprinos njegovanju kulture spomena koja ne zaboravlja istinu niti je pretvara u ideologi-

ju, nego joj pristupa vjerničkim srcem, oslobođenim mržnje i želje za osvetom. Dodao je da progoni Crkve svjedoče o njezinoj vjerodostojnosti, da ona ne živi od površnog podilaženja svijetu po kojem mu se nastoji svidjeti, nego od posvemašnje vjernosti Isusu Kristu koju svjedoči u snazi Duha.

Biskup je još spomenuo kako se u dvadesetom stoljeću dogodilo mnogo zla na našim prostorima, koje je zbog različitih razloga bilo nerijetko zataškavano, umanjivano ili preuveličavano te u nastojanju da otkrijemo pravu istinu o događajima i ljudima ne smijemo dopustiti da nas zlo zavede, nego da snagom Duha praštanjem i milosrđem pristupamo prošlosti i zlu te ga se spominjemo očišćenim pamćenjem.

O uzničkim danima u starogradiškom zatvoru pri kraju slavlja svjedočio je fra Frane Šešelja koji je bio osuđen zato što je za vrijeme služenja vojnog roka izjavio da nadbiskup Alojzije Stepinac nije zločinac.

Biskup primio pomoćnika ministra hrvatskih branitelja i vodstvo braniteljskih udruga

U Biskupskom domu u Požegi biskup Antun Škvorčević primio je 6. studenog Nenada Križića, pomoćnika ministra hrvatskih branitelja u pratnji Mate Bobaša, predsjednika HVIDR-e Virovitičko-podravске županije te Ilije Nikolića, predsjednika HVIDR-e u Slatini. Razgovarali su o stanju hrvatskih branitelja na području Požeške biskupije i načinu na koji bi se moglo još bolje i brže rješavati njihove probleme, od zdravstvenih do stambenih. Istaknuto je značenje duhovne dimenzije koja pridonosi njihovoj cjelovitom zdravlju.

Molitvena ljubav

Tri tjedna kasnije, točnije 29. studenoga, biskup Antun Škvorčević ponovno je u pomoćnika ministra hrvatskih branitelja Nenada Križića s osamdesetak voditelja braniteljskih udruga i specijalne policije proisteklih iz Domovinskog rata te predstavnika udruga roditelja poginulih i nestalih branitelja. Na susretu su sudjelovali branitelji s područja šest županija na kojima se prostire Požeška biskupija: Požeško-slavonske, Brodsko-posavske, Virovitičko-podravске, Sisačkomoslavačke, Bjelovarsko-bilogorske i Osječko-baranjske. Program je započeo u Dvorani bl. Alojzija Stepinca s prigodnom riječju pomoćnika ministra Križića koji je predstavio nazočne branitelje i prenio biskupu pozdrave ministra hrvatskih branitelja Tome Medveda. Biskup Antun je potom uputio braniteljima izraze dobrodošlice rekavši među ostalim da su oni nositelji plemenite želje hrvatskog naroda da bude slobodan u svojoj samostalnoj hrvatskoj državi za čije ostvarenje su bili spremni izložiti svoje živote te im je na tome zahvalio i čestitao. S osobitim poštovanjem pozdravio je roditelje poginulih hrvatskih branitelja kazavši da Crkva s molitvenom ljubavlju i poštovanjem pamti žrtvu njihovih sinova. Spomenuo je braniteljima kako često razgovaraju o onome što su u obrambenom domovinskom ratu učinili i što im se dogodilo, da nerijetko i danas osjećaju težinu zla koje su podnijeli te su u napasti samosažaljevanja ili u opasnosti biti zahvaćeni drugim mračnim osjećajima. Biskup im je kazao kako trebaju s osobitom pozornošću biti svjesni onoga što je u njima izveo Isus Krist u svetom krštenju, kad ih je opečatio snagom svoga pobjedničkog Duha te oni nisu prepušteni svojim nemoćima jer je u njegovoj ljubavi njihova sudbina. Pozvao ih je da si uvijek posvjećuju to

Isusovo djelo u njima, osobito kad im napast zla želi potamniti srce. Kazao je da je molitva najbolji način na koji će ta Božja istina o njima biti živa i po kojoj će ljudske nevolje i životne tereće lakše nositi u zajedništvu s Bogom. Podsjetio je da je Požeška biskupija od početka svog postojanja na takav način pristupala hrvatskim braniteljima i roditeljima poginulih hrvatskih branitelja, osobito tijekom korizme na duhovnim programima koje je vodio prof. Tomislav Ivančić.

Duhovna skrb

Potom je uslijedilo pojedinačno predstavljanje svakog pojedinog branitelja i predstavnika roditeljskih udruga koji su se prisjetili ratnih dana, osvrnuli se na sadašnje stanje, očitovali brige, strahove i druge nedaće koje ih prate nakon Domovinskog rata. Osobito su bila dojmljiva svjedočanstva nekolicine branitelja HVO-a iz Bosanske Posavine koji su zbog svoga sudjelovanja u obrambenom ratu nepravедно proglašeni ili njihova uloga nije vrednovana na ispravan način. Svi nazočni su obećali sudjelovati na desetoj hodočašću hrvatskih branitelja u Voćin idućega 13. prosinca, izrazili zahvalnost za duhovnu i drugu skrb koju Požeška biskupija na čelu s biskupom Antunom iskazuje hrvatskim braniteljima, udovicama, roditeljima i svima drugim dionicima teškog ratnog iskustva. Biskup ih je pozvao da podržavaju u srcu trajnu otvorenost Duhu Svetom kako bi imali duhovne snage spriječiti da proživljena negativna iskustva mračne

Susret s braniteljima završio je u starodrevnoj požeškoj crkvi sv. Lovre u kojoj je biskup Antun predvodio molitvu za poginule i preminule hrvatske branitelje kao i za sve one koji trpe zbog posljedica Domovinskog rata te je izrazio radost zbog skorog ponovnog susreta na hodočašću u Voćinu.

njihova srca i pogled, a mržnja razara ljepotu života. Zahvalio je pomoćniku ministra obrane Križiću za poveziva-

nje hrvatskih branitelja, osobito za njegov doprinos u organiziranju hodočašća hrvatskih branitelja u Voćin.

Svetkovina Krista Kralja i blagoslov zvona u Rešetarima

Na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenja 25. studenog biskup Antun Škvorčević predvodio je u župi Krista Kralja u Rešetarima euharistijsko slavlje i obred blagoslova novih zvona za župnu crkvu. Župnik Josip Bogović uputio je biskupu Antunu riječi dobrodošlice, predstavio nova zvona te zahvalio svima koji su novčanim darom, molitvom i žrtvom omogućili da se nabave dva nova zvona za župnu crkvu.

Zvona su izlivena u poznatoj ljevaonici Grassmayr u Innsbrucku, a na zvonik župne crkve, uz već postojeće zvono iste tvrtke, postavila ih je tvrtka Elektro Bosilj iz Novog Marofa.

Svjedočiti vjernost Bogu

Pozdravljajući nazočne svećenike iz Novogradiškog dekanata na čelu s dekanom Željkom Volarićem te sve okupljene vjernike, biskup Antun je rekao da se raduje današnjem dvostrukom slavlju u Rešetarima – svetkovini Krista Kralja, zaštitnika župe i postavljanju novih

zvona u crkveni zvonik – te je župniku i župljanima čestitao oba slavlja. Poručio je nazočnima da će ih nova zvona podsjećati tko su oni kao župna zajednica u Isusu Kristu, da pripadaju Bogu živome, pozivati ih da mu svjedoče vjernost napose okupljanjem na sveta slavlja, da će ih pratiti u radosnim događajima, oplakivati smrt njihovih najbližih i označavati druge životne prigode. Napose je poželio da zvona svojim skladom u srcima vjernika podržavaju svijest Božje blizine i usklađuju ih s onim smislom postojanja koji im je podario Isus Krist. Nakon što je biskup izmolio blagoslovnu

molitvu za zvona, poškropio ih blagoslovljenom vodom i okadio te udarcem čekića proizveo njihov zvuk, zvona su podignuta na zvonik i prvi puta se oglašila na svršetku svete mise.

Vjerni svjedok

Biskup je u homiliji podsjetio kako se danas na različitim razinama raspravlja o tome je li Amerika, Rusija ili možda Kina najmoćnija svjetska sila i da se tim putem na neki način nastavlja rasprava koju je zapodjeo Pilat u sudnici kad je zapitao Isusa: »Jesi li ti kralj« i koja je njegova moć. U videonu proroka Danijela, naviještenom u prvom čitanju, naviješta se dolazak s neba nekoga kao Sina čovječjega kojemu je predana sva vlast, čast i kra-

ljevstvo za svu vječnost. Drugo čitanje iz Knjige otkrivenja prepoznaje toga Sina čovječjega u Isusu Kristu koji ljubi čovjeka i krvlju ga svojom otkupljuje od smrti, uspostavlja ga u njegovom izvornom dostojanstvu i uzdiže do one punine koju mu je namijenio Bog. Biskup je upozorio sudionike slavlja kako Knjiga otkrivenja naziva Isusa svjedokom vjernim, koji je svoju vjernost čovjeku očitovao smrću na križu a u uskrsnuću postao provorodencem od mrtvih, da bismo s njime i mi postali pobjednici.

Stoga na pitanje tko je gospodar svijeta poput prvih kršćana i danas treba reći: Isus je Gospodin, on je riječ po kojoj je stvoren svijet, on je ljubav po kojoj će čovjek i sva stvorena stvarnost biti dovršena o drugom njegovu dolasku. Biskup je protumačio da u tom smislu današnja svetkovina nema naslov Krist kralj, nego Krist kralj svega stvorenja. Biskup je ustvrdio da je Isus Krist jedini ključ razumijevanja sudbine čovjeka i svijeta, te je pozvao nazočne da se obnove u svijesti pripadnosti Isusu Kristu, da se toj istini raduju, te da se slušanjem Božje riječi i primanjem svetih sakramenata, osobito presvete euharistije, u njoj učvršćuju.

Na svršetku misnog slavlja biskup je zahvalio svima onima koji su dali svoj prilog za nova zvona, a nazočne je pozvao neka svojim svakodnevnim životom svjedoče da se samo s Isusom Kristom može biti pobjednicima. Zahvalio je pjevačima za lijepo predvođenje liturgijskog pjevanja, kao i onim vjernicima koji su bili odjeveni u narodne nošnje. Na kraju je dvoje župljana, odjevenih u narodne nošnje predalo biskupu košaru s darovima u znak zahvalnosti što je pohodio njihovu župu i blagoslovio nova zvona.

Biskup je poručio nazočnima da će ih nova zvona podsjećati tko su oni kao župna zajednica u Isusu Kristu, da pripadaju Bogu živome, pozivati ih da mu svjedoče vjernost napose okupljanjem na sveta slavlja, da će ih pratiti u radosnim događajima, oplakivati smrt njihovih najbližih i označavati druge životne prigode.

Arhiđakonatski susreti župnih pastoralnih vijeća

Susret članova župnih pastoralnih vijeća po arhiđakonatima Požeške biskupije održan je od 3. do 7. prosinca. Na početku je sve pozdravio arhiđakon, a zatim se nazočnima pastoralnim vijećnicima obratio biskup Antun Škvorčević te im zahvalio za sve ono što u svojim župama nastoje činiti.

Savjetodavno tijelo

Podsjetio ih je da je župno pastoralno vijeće savjetodavno tijelo župnika u njegovim nastojanjima oko što bolje pastoralne skrbi u pojedinoj župi. Pojasnio im je da njihova zadaća ipak nije u tome da daju samo savjete župniku što bi on trebao raditi, nego da snagom poslanja koje su primili u krštenju i ugrađeni u Crkvu Isusa Krista kao u živi organizam budu župniku prvi suradnici u naviještanju Božje riječi, u slavljenju svetih otajstava te u karitativnom djelovanju. Rekao je da je to njihovo trostruko poslanje razlog radi kojeg svako župno pastoralno vijeće ima tri odbora ili radne skupine: navjestiteljsko-katehetsku, molitveno-slavljeničku i karitativnu. Naveo je neka konkretna područja na kojima bi članovi pojedinih radnih skupina trebali zauzeti pomagati župnicima i svojim djelovanjem pridonositi da njihova župa bude živi organizam.

Nakon toga uslijedila su tematska izlaganja u okviru pojedinih odbora unutar župnog pastoralnog vijeća s konkretnim zadaćama za voditelje,

odnosno članove odbora. Povjerenik za pastoral duhovnih zvanja Marijan Pavelić predstavio je biskupijsko Djelo za duhovna zvanja koje je osnovao biskup Antun 2004. godine, a u koje je uključeno 35 župa i broji više od 1200 članova. Podsjetio je na neophodnost molitve svih vjernika za nova duhovna zvanja jer po sakramentima kojih su svećenici služitelji, Isus Krist ostvaruje u Crkvi svoje djelo spasenja. S obzirom na to, potaknuo je voditelje odbora za liturgijski i molitveni život da u suradnji sa svojim članovima promaknu Djelo te obnove popise dosadašnjih članova, odnosno pozovu nove članove ističući važnost organizirane zajedničke molitve. Potom je Robert Kupčak, povjerenik za liturgijski pastoral progovorio o službi lektora – navjestitelja Božje riječi unutar euharistijskog slavlja te važnosti sustavnije pripreme za naviještaj Riječi kroz tjedne susrete čitača ili biblijsku skupinu koja pomaže župnim lektorima po metodi „lectio divina“ Riječ Božju usvojiti

kao vlastitu istinu o njima samima te ju u liturgiji mognu navijestiti iz osobnog iskustva vjere.

Svjedočiti ljubav

U okviru odbora za naviještanje voditeljica centra „Pro vita et familia“ prof. Ana Matković posvijestila je prisutnima da je uz sve ostale vjerske skupine unutar župe osobito važno promišljati kako organizirati obitelji da bi one bile vjerska podrška u življenju bračnog poziva, osobito onima koji prolaze određene bračne krize. Predstavila je model zajednica obitelji u svakoj župi, čije je osnivanje preporučio i biskup Antun. Potom je voditelj Pastoralnog centra Robert Kupčak predstavio biskupijski projekt župnih animatora te etape njegova odvijanja kroz protekle godine kao i zadaće koje će se ostvarivati u 2019. godini. Ukazao je na konkretne župne pastoralne aktivnosti u kojima animatori mogu biti od pomoći kao suradnici svojih župnika. Potaknuo je prisutne svećenike i članove pastoralnih vije-

ća da već sada promisle koji bi mladi u njihovoj župi mogli sudjelovati u projektu te im se na taj način očituje povjerenje i iskaže realna potreba njihove prisutnosti i aktivnosti u župnoj zajednici.

Na koncu je o programima karitativnog djelovanja progovorio ravnatelj biskupijskog Caritasa Ivan Popić, obrazloživši da je čovjek u središtu kršćanskog Caritasa kojem je potrebno posvjedočiti ljubav. Upoznao je prisutne s projektima biskupijskog Caritasa u kojima mogu sudjelovati i župni caritasi na način kako to već rade mnogi među njima. Zaključujući susret, biskup je potaknuo vijećnike da ono što im je u izlaganjima bilo predstavljeno nastoje tijekom adventskog vremena ostvarivati u svojim župama kako bi potrebitima uljepšali Božić. Poželio je da im Bog bude na pomoć u njihovim novim pastoralnim pokušajima, kako na župnoj, tako i na biskupijskoj razini.

SVEĆENIČKI SUSRETI TRAJNE FORMACIJE

Susret permanentne formacije svećenika Požeške biskupije po arhiđakonatima održan je od 19. do 26. studenog. Susreti su počeli molitvom Trećeg časa, a nastavljani predstavljajući svećenika koji su slijedom novoga rasporeda svećeničkih službi ovoga ljeta otišli iz arhiđakonata, odnosno došli.

Svećenicima je prikazana Apostolska pobudnica pape Franje „Gaudete et exsultate – Radujte se i kličite“ te dokument „Placuit Deo – Bogu se svidjelo“, Pismo Kongregacije za nauk vjere biskupima Katoličke Crkve o nekim aspektima kršćanskog spasenja. U raspravi je istaknuta važnost navedenih dokumenata koji ukazuju na promjene suvremenog mentaliteta, a koje utječu na poimanje spasenja u Isusu Kristu za cijelog i svakog čovjeka te uloga Crkve u tom pogledu.

Biskup Antun Škvorčević kratko je progovorio o pohodu „Ad limina apostolorum“ na kojemu je sudjelovao minulih dana a koje je bilo snažno očitovanje zajedništva između Opće Crkve na čelu s nasljednikom sv. Petra i mjesnih Crkava u Hrvatskoj. Dotaknuo se i pitanja kanonizacije bl. Alojzija Stepinca. Potaknuo je arhiđakone i dekane na što bolju suradnju vezano za aktualna pastoralna pitanja koja se javljaju na ovim prostorima. Susret je završio zajedničkom molitvom.

Proslava sv. Nikole u Pleternici

Biskup je pozvao nazočne da se po primjeru i zagovoru sv. Nikole i oni cijelim svojim bićem opredijele za Božji projekt o čovjeku, svojom ga žarkom vjerom promiču, a svojim dobrim djelima izgrađuju.

Na svetkovinu sv. Nikole biskupa, 6. prosinca, biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u župnoj crkvi u Pleternici prigodom proslave zaštitnika župe i grada. Pozdravljajući nazočne svećenike i vjernike, biskup Antun je rekao da je u Pleternici prisutan višestoljetni trag sv. Nikole na kojem su se nadahnjivali mnogi naraštaji. Pozvao ih je da uvijek iznova otkrivaju što je to u njihovu svetom zaštitniku vrijedno poštovanja i proslave te da ga nasljeđuju. Čestitao je župniku Antunu Ćorkoviću i svim župljanima svetkovinu zaštitnika njihove župe, a gradonačelnici Antoniji Jozić i svim

građanima Pleternice Dan njihova Grada.

U homiliji izrazio je radost što se u Pleternici marom javnih dužnosnika sredstvima europskih fondova ostvaruju projekti gospodarske, odgojno-obrazovne, kulturne i druge naravi te je zapitao kako stoji u Pleternici s obzirom na Božji projekt koji se zove čovjek. Ustvrdio je da neće biti puno koristi od spomenutih europskih projekata, ako se u gradu ne ostvari čovjek kao Božji projekt.

Na temelju evanđeoskog ulomka koji govori kako su učenici imali bogat ulov ribe zato što su na Isusovu riječ bacili mreže u more, biskup je

ustvrdio da ljudi koji surađuju s Bogom ostvaruju veće i bolje uspjehe od onih koji nešto nastoje postići samo svojim ljudskim snagama. Poručio je nazočnima da poučeni tom istinom dobro otvore oči srca i pameti i da ne

povjeruju pobornicima nekih suvremenih ideologija u čijim projektima o čovjeku i protunaravnim zakonima koje nameću nema mjesta za Boga i njegov naum o čovjeku kao muškarcu i ženi. Sv. Nikola se u svoje vrijeme velikih progona kršćana nije dao zavesti idejama o čovjeku koje su promicali rimski carevi i ondašnje pogansko društvo, nego se opredijelio za Isusov način izgradnje čovjeka i za čovjekovo dostojanstvo suprotstavljao prodaji djece i mladih djevojaka u bijelo roblje, kao i svim drugim nehumanim postupcima s ljudima, spreman zbog toga trpjeti u zatvoru. A kad je rimski car Konstantin prestao progoniti kršćane i dopustio im da mogu slobodno djelovati, sveti je Nikola s obnovljenim zanosom razdao samoga sebe u činjenju dobrih djela i promicanju ljudskog dostojanstva, zbog čega se s pravom smatra jednim od najvećih dobrotvora svog vremena. Na svršetku misnog slavlja biskup je podsjetio nazočne neka ne zaborave da je svatko od njih Božji projekt te ih je pozvao da nikome ne dopuste da ih zavede te počnu činiti ono što nije po Božjem naumu.

Održan duhovni festival «Hodočašće u došašće»

U pakračkoj župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije 8. prosinca održani su 21. festival duhovne glazbe „Hodočašće u došašće“ u organizaciji pakračke glazbene skupine „Vita Nova“ i župe. Festivalu je prethodilo euharistijsko slavlje koje je predvodio župnik Krunoslav Juraković iz Novske dok su svetu misu pjesmom pratili članovi zbora Adoro iz Tolise u Bosni i Hercegovini.

Ovogodišnji festival obogaćen je još jednim duhovnim sadržajem. Uz već uobičajene nastupe različitih glazbenih sastava, kroz festival su predstavili pjesme i poeziju pokojnog svećenika Nenada Mirka Novakovića, rođenog u Sladojčevcima 1957. godine koji je tragično preminuo 17. siječnja, na blagdan sv. Antuna Pustinjaka, u prometnoj nesreći prije 30 godina. U 90-minutnom programu sa 19 duhovnih skladbi, od kojih su mnoge autorske pjesme, predstavili su se članovi zbora Adoro iz Tolise, Zvonimir Kalić i Band Noel iz Vrpolja, Josip Čulumović iz Zagreba, članovi VIS David iz Knina, zbora Lira iz Starog Petrovog Sela, Slavko Nedić iz Zagreba te domaćini Vita Nova. I ove godine, glavni pokrovitelj festivala bio je Grad Pakrac dok je medijski pokrovitelj bio Hrvatski katolički radio. (Izvor: Pakrački list i Lj.M.)

Hrvatski biskupi na pohodu Ad limina apostolorum

Rim, 12. – 17. studenoga 2018.

U ponedjeljak 12. studenoga hrvatski biskupi, članovi Hrvatske biskupske konferencije, među kojima je bio i požeški biskup Antun Škvorčević, slavili su misu u bazilici sv. Petra na oltaru pokraj groba sv. Petra na početku svoga pohoda Ad limina apostolorum. Koncelebrirali su hrvatski rimski studenti iz Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima predvođeni rektorom vlč. Božom Radošem. Nakon mise otkrivena je ploča-zahvalnica za sva djela papa i Svete Stolice za hrvatski narod.

Misa na grobu sv. Petra

Misu je predvodio predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Svoje razmišljanje u homiliji na početku pohoda Ad limina nadbiskup Puljić je temeljio na Petrovoj ispovijesti vjere u Isusa kada je Isusu rekao: „Ti si Krist, Pomazanik, Sin Boga živoga.“ te tekstu iz prvog čitanja na misi iz Djela Apostolskih gdje Luka opisuje kako je Herod dao uhititi i baciti Petra u tamnicu jer se „to svidjelo Židovima“. „Neka nam ova dva biblijska detalja pomognu u našem jutrošnjem razmišljanju na početku našega službenog pohoda Ad limina upravo ovdje kraj Petrova groba. Tu smo nadomak onoga limena, onoga praga kraj kojega je posvjedočio svoju nesebičnu ljubav apostol Petar, a tu je ljubav osobito posvjedočio nakon Gospodinova uskrsnuća kad mu je rekao na tri pitanja voli li ga: Ti, znaš, Gospodine sve, ti znaš da te volim... Pridružimo se ovoga jutra Petru i ponovimo njegove riječi: Ti si Krist, Pomazanik, sin Boga živoga“, rekao je u propovi-

jedi nadbiskup Puljić. „Hvala ti, Petre, što si nas svećenike i biskupe potakao da pasemo i nadgledamo povjereno nam stado ne kao gospodari baštine nego kao uzori. Hvala ti što si mislio na kršćanske roditelje, očeve i majke i njihovu djecu te ih ohrabrio da se trude sačuvati milosni dar koji su primili na krštenju i vjenčanju. Zahvalni smo Kristu što je na tebi sagrađio Crkvu. Stoga s Tobom, Petre, kraj tvoga groba tijekom našega pohoda Ad limina apostolorum ponavljamo jutros u svoje ime kao i u ime svih onih koji su nam povjereni tvoju ispovijest vjere“, rekao je nadbiskup Puljić. Nakon misnoga slavlja u bazilici sv. Petra otkrivena je ploča-zahvalnica za sva djela papa i Svete Stolice za hrvatski narod. Ploču su zajednički otkrili nadsvećenik bazilike sv. Petra u Vatikanu kardinal Angelo Comastri, predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić i zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Ploča je na latinskom, a nalazi se na lijevom zidu u hodniku koji vodi iz bazilike u sakristiju.

Susret pape Franje i hrvatskih biskupa

Nakon mise u bazilici sv. Petra slijedio je susret biskupa s papom Franjom i u Državnom tajništvu Svete Stolice s tajnikom Svete Stolice za odnose s državama nadbiskupom Paulom Richardom Gallagherom.

U izjavi nakon susreta predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić ocijenio je da je susret s Papom protekao u bratskom ozračju. Nadbiskup je na početku susreta sa Svetim Ocem rekao nekoliko uvodnih misli, istaknuvši da su hrvatski biskupi u pohod došli s dvije prtljage, „jedna je prtljaga naše prošlosti na koju smo ponosni, koja nas ispunja zahvalnošću, a druga je prtljaga naših pastoralnih izazova s kojima se suočavamo“. Zadarski nadbiskup je rekao da se cijelo vrijeme susreta vodio interesantan razgovor, Papa je jako pažljivo slušao što su mu biskupi govorili i odgovarao je na sva pitanja. Izrazio je divljenje s kakvom je svježinom Papa nastupio, s obzirom na svoju dob.

„Nakon plodnog i korisnog susreta sa Svetim Ocem, papom Franjom, što je središnji događaj našega pohoda *Ad limina apostolorum* i koji je bio važna prigoda za obnovu naših odgovornosti i našeg zauzimanja i pastoralnog žara prema Crkvama koje su nam povjerene, nalazimo se sada ovdje pri Državnom tajništvu Svetoga Oca“, rekao je na početku svoga obraćanja kardinal Bozanić. U pozdravnom govoru prisjetio se posjeta državnog tajnika svete Stolice kardinala Pietra Parolina Zagrebu krajem listopada prošle godine te posjeta tajnika Svete Stolice za odnose s državama kardinala Richarda Gallaghera Zagrebu i Đakovu prošloga mjeseca. U svom obraćanju kardinal je podsjetio kako su 1997. i 1998. potpisana i ratificirana četiri Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske, a kasnije su sklopljeni različiti sporazumi između Svete Stolice i Republike Hrvatske koje predviđaju pojedini članci ugovora. Kardinal se potom osvrnuo na njihovu primjenu u Crkvi i hrvatskome društvu u minulih dvadeset godina.

Prema kardinalovim riječima za Crkvu i državu od krajnje su važnosti ispravna primjena kako međunarodnih ugovora tako i izvršnih akata za čije razumijevanje mogu biti od pomoći „pravni temelji“ na kojima se temelje ugovori, a koji su naznačeni u premisama pojedinih međunarodnih ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske. „Danas izvršavanje međunarodnih ugovora u nekim točkama i područjima traži daljnje uređivanje koje se teško može postići bez stalne raspoloživosti i otvorenosti između jedne i druge strane, to jest između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije“, rekao je kardinal Bozanić u svom obraćanju te naveo neke konkretne izazove vezane uz primjenu određenih članaka Ugovora između Republike Hrvatske i Svete Stolice o pravnim pitanjima.

Posjet Papinskom vijeću za međureligijski dijalog

Biskupi su u utorak 13. studenoga posjetili Kongregaciju za nauk vjere i više papinskih vijeća. Jedno od vijeća koje su biskupi posjetili drugog dana pohoda *Ad limina* je i Papinsko vijeće za međureligijski dijalog. U posjetu Vijeću boravili su predsjednik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog požeški biskup Antun Škvorčević, sisački biskup Vlado Košić, vojni ordinarij Jure Bogdan i šibenski biskup Tomislav Rogić.

Biskupi slavili misu u bazilici sv. Ivana Lateranskog

Trećeg dana pohoda *Ad limina apostolorum* u srijedu 14. studenoga hrvatski biskupi slavili su misu u bazilici sv. Ivana Lateranskog. S biskupima je koncelebrirao rektor Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima vlč. Bože Radoš te hrvatski svećenici koji se nalaze na studiju ili službi u Rimu. Misa je slavljena u kapelici sv. Venancija gdje se čuvaju kosti solinskih i istarskih mučenika koje je u Rim donio opat Martin po nalogu pape Ivana IV. iz 641. godine.

Ovo je „sveto mjesto koje je prijelovljeno glavi i majci svih crkava u Rimu i u svijetu“, rekao je na početku mise splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, predsjedatelj toga svečanog euharistijskog slavlja. „Ovo je nešto jedinstveno: da su kršćani s naših terena na kojima mi danas rastemo već u ono vrijeme bili povezani s Petrom, recimo to tako, ad limina apostolorum. Ovo ovdje je za nas sveto mjesto. Papa Ivan IV. je ovaj prostor, najbliži majci svih crkava, pretvorio u oratorij, u crkvu posvećenu solinskim i istarskim mučenicima“, rekao je nadbiskup Barišić na početku misnoga slavlja.

Izvor poziva je jedan a to je Isus Krist, rekao je u homiliji splitsko-makarski nadbiskup. Različiti su putevi i ciljevi navještaja Radosne vijesti. Isus je u evanđelju dao neke koordinate, neke kriterije kako naviještati Rado-

Na pitanje je li se govorilo o Stepinčevoj kanonizaciji, nadbiskup Puljić odgovorio je da su biskupi postavili Papi izravno pitanje hoćemo li uskoro imati novog sveca. Papa je vrlo kratko odgovorio „Nadam se“. „Proučavaju se još neke stvari i iz onoga što je Sveti Otac rekao, treba još neke stvari proučiti i čini se da to želi on sam učiniti“, istaknuo je predsjednik HBK.

Na pitanje je li Papa dao upute za sprečavanje pedofilije, generalni tajnik HBK hvarski biskup Petar Palić odgovorio je da „o tome nije bilo izravno riječi, ali jest o odgoju svećeničkih kandidata i o onome što treba učiniti da taj odgoj u sjemeništim i bogoslovijama bude pravi odgoj kako bismo imali dobre i odgovorne svećenike“. Biskupska konferencija donijela je smjernice o tome pitanju i sve što je predviđeno smjernicama učinit će se, pojasnio je biskup Palić.

Na pitanje jesu li biskupi uputili papi Franji poziv da posjeti Hrvatsku biskup Palić odgovorio je da o Papinu posjetu Hrvatskoj nije bilo riječi, pojasnivši da se o toj temi razgovara i na drugim razinama. Osvrnuo se i na susret hrvatskih biskupa s nadbiskupom Gallagherom u Državnom tajništvu s kojim su razgovarali o važnim pitanjima za život Crkve u Hrvatskoj.

Posjet Državnom tajništvu

Nakon Susreta sa Svetim Ocem hrvatski biskupi posjetili su Državno tajništvo. Biskupe je primio tajnik Svete Stolice za odnose s državama nadbiskup Paul Gallagher. U ime hrvatskih biskupa državnog tajnika pozdravio je potpredsjednik Hrvatske biskupske konferencije zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

Nadbiskup Puljić na početku je susreta sa Svetim Ocem rekao nekoliko uvodnih misli, istaknuvši da su hrvatski biskupi u pohod došli s dvije prtljage, „jedna je prtljaga naše prošlosti na koju smo ponosni, koja nas ispunja zahvalnošću, a druga je prtljaga naših pastoralnih izazova s kojima se suočavamo“.

Hrvatski biskupi susreli su se s državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom (IKA)

Hrvatski biskupi slavili su misu u Bazilici sv. Ivana Lateranskog.

snu vijest. Gospodin šalje nas, svoje, kao janjce među vukove. Ono što on želi da njegovi nose i navješćuju jest taj mir. Ovaj mir je toliko važan i potrebit čovjeku i svijetu da je prva stvar koju Uskrsli Krist donosi i najavljuje svojim. To je mir kojim nas želi pomiriti i uspostaviti pravi odnos stvorenja i Stvoritelja, pomiriti nas s Ocem, pomiriti nas među sobom, pomiriti nas same sa sobom i pomiriti nas i prirodu. Mir Kristov ne poznaje nasilje. I to je prva stvar koju će učenici reći kad dođu ad limina, na prag svake kuće, najprije mir i taj se mir nosi posvuda, rekao je nadbiskup Barišić u homiliji.

Isus je slao učenike dvojicu po dvojicu jer vjera jednoga ohrabrenje je za drugoga i mir se zajednički nosi. Moja vjera, moje svjedočenje ohrabrenje je za drugoga. Pojedinaac ne može nositi mir, zajednički se to nosi. Inače, ako ga ne nosimo zajedno, nemamo što dati, onda mi nismo janjci među vukovima, već smo vukovi međusobno, nismo janjci, već janjičari,

a janjičari su nastali od kršćana, od djece kršćanskih roditelja, upozorio je nadbiskup Barišić.

Susret s državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom

U sklopu pohoda *Ad limina apostolorum* hrvatski biskupi susreli su se 14. studenoga s državnim tajnikom Svete Stolice kardinalem Pietrom Parolinom. U vrlo srdačnom i otvorenom ozračju dotakli su se nekih pitanja važnih za život Crkve kao i odnosa Crkve i države u Hrvatskoj.

Završetak pohoda Ad limina apostolorum

Posljednjega dana svoga pohoda u subotu 17. studenoga biskupi su se okupili na misi koju je u bazilici Svete Marije Velike u Rimu predvodio zagrebački nadbiskup i metropolit kardinal Josip Bozanić.

Kardinal Bozanić srdačno je pozdravio sudionike misnoga slavlja kojim hrvatski biskupi završavaju svoj

pohod *Ad limina apostolorum*. Pozdravio je okupljenu braću u episkopatu, svećenike, dakone i bogoslove, redovnice i redovnike, predsjednika Hrvatskoga sabora Gordana Jandrokovića, članove Diplomatskog zbora, kao i predstavnike svijeta kulture i znanosti. „U Crkvi je stalno prisutan vid Petrov i Marijin. Počeli smo misom na grobu sv. Petra, a sada u ovoj najstarijoj marijanskoj bazilici i crkvi svijeta želimo zahvaliti za milosti i Mariji se preporučiti u daljnjem životu. Molimo Gospodina da nam bude milostiv“, kazao je kardinal.

U propovijedi je istaknuo povezanost hrvatskih vjernika s tom znamenitom rimskom bazilikom u koju su došli „zahvaliti Gospodinu, obnoviti svoju predanost i pouzdanje u nje. Zagovoru Blažene Djevice Marije ovdje posebno preporučujemo svoju biskupsku službu, našu Crkvu i hrvatsku domovinu“.

Napomenuo je kako je u središtu toga slavlja otajstvo Crkve promatrano

„Gospodin šalje nas, svoje, kao janjce među vukove. Ono što on želi da njegovi nose i navješćuju jest taj mir. Ovaj mir je toliko važan i potrebit čovjeku i svijetu da je prva stvar koju Uskrsli Krist donosi i najavljuje svojim“, poručio je nadbiskup Barišić.

u Presvetoj Bogorodici Mariji koja je slika i Majka Crkve. Blizina Boga, koji je pratio izabrani narod na njegovu putu i sada u Novom savezu zauvijek boravi s nama, omogućena je Marijinim slobodnim pristankom koji je početak novih nebesa i nove zemlje. „Tako ova bazilika, upućujući nas prvenstveno na Spasiteljevo rođenje, obuhvaća sveukupnost odnosa između Boga i čovjeka, u novosti Križa i Kristova uskrsnuća“, istaknuo je kardinal.

Osvrnuvši se na čitanja istaknuo je obilježja Crkve koja se može nazvati „marijanskom“ – što podrazumijeva djelovanje Duha Svetoga, snagu ljubavi, radosnu nadu i novost života. Arkandeo Gabrijel, govoreći Mariji o prijestolju Davidovu, naznačujući Kristovu povezanost s moći. No ta moć ima dva prikaza prijestolja: jedno su jaslce, a drugo je križ, upozorio je kardinal Bozanić, dodajući da nam Bog predaje moć opraštanja i ljubavi. Andeo pozdravlja Mariju poklikom: Raduj se! To je radost nade i pouzdanja – radost Crkve kada nastavlja razumijevati povijesne događaje i vrednuje ih mjerom vjere u Božju providnost. U našoj nutрини može pobijediti radost Božjega plana, vidljiva u brojnim primjerima na putu Crkve tijekom povijesti, poručio je kardinal.

Između brojnih poveznica koje su u povijesti spajale hrvatske vjernike i baziliku sv. Marije Velike, kardinal je spomenuo da ona čuva spomen prvih dana studija u Rimu mladoga Alojzija Stepinca i slavlja njegove mlade mise „na Isusovim jaslicama“. Stepinčeve riječi o tome prenosi župnik Josip Vraneković u svom Dnevniku o Stepinčevu životu u Krašiću. Povezanost između jaslca i križa vidljiva je i u Stepinčevoj svećeničkoj službi, nastavio je kardinal, istaknuvši: „Mi, hrvatski biskupi, u svome biskupskom zajedništvu, ponijeli smo ovamo i blaženoga Alojzija Stepinca. Osjećajući njegovu prisutnost, s njime molimo Gospodina da po zagovoru Blažene Djevice Marije čuva Crkvu Božju i posebno naš narod.“

„Molimo za naše vjerničke zajednice, za svećenike, redovnike i redovnice, za obitelji, za djecu i mlade, za svećenička i redovnička zvanja, za roditelje, djedove i bake, za bolesne,

Hrvatski biskupi u posjetu Papinskom vijeću za međureligijski dijalog (IKA)

Misa u Bazilici sv. Ivana Lateranskog (IKA)

Hrvatski biskupi u Državnom tajništvu (IKA)

„Glagoljska je baština dragocjen pokazatelj činjenice da je u krilu Katoličke Crkve bila prisutna liturgija rimskoga obreda na narodnom jeziku. To je bilo od pomoći tijekom Drugoga vatikanskog koncila u odlukama razvijenima potom u liturgijskoj obnovi, koja je omogućila upotrebu narodnih jezika u rimskom obredu. Danas je to stvarnost u Crkvi, ali možemo reći da je za postizanje tog važnog koraka bila također značajna stoljetna hrvatska praksa“, istaknuo je kardinal Bozanić.

„Na srcu su nam posebno velika zauzetost i nakane Petrova nasljednika, pape Franje. S ovog mjesta ih preporučujemo našoj nebeskoj Majci“, istaknuo je kardinal i zaključio: „Vraćajući se u svoje biskupije, predajmo Bogu naše predstojeće susrete kako bi bili ispunjeni Kristovom novošću, snagom Duha Svetoga, Očevom radošću i nadom Presvete Bogorodice Marije, znajući da nas blaženi Alojzije Stepinac ujedinjuje i moli za nas.“

Hrvatski biskupi izmolili su „Pod obranu se tvoju utječemo“ pred sli-

kom *Salus populi romani* koja se čuva u bazilici sv. Marije Velike. Nakon euharistijskog slavlja u krsionici bazilike predsjednik Hrvatskoga sabora Jandroković otkrio je ploču isklesanu na glagoljici te na hrvatskom i talijanskom jeziku na kojoj piše: „U ovoj papinskoj bazilici 868. godine papa Hadrijan II. odobrio je glagoljske liturgijske knjige koje su sveti Ćiril i Metod sa svojim učenicima donijeli u Rim. U Rimu su za naše svećenike glagoljaše tiskani misali i brevijari na glagoljici sve do XX. stoljeća. Zahvalan hrvatski narod.“

Prigodne riječi uputili su i nadsvećenik bazilike sv. Marije Velike kardinal Stanislaw Rylko, veleposlanik RH pri Svetoj Stolici Neven Pelicarić, koji je i pročitao tekst ploče. Pokrovitelji postavljanja ploče su Hrvatski sabor i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Na kraju pohoda *Ad limina* hrvatskih biskupa svima, osobito Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima, zahvalio je predsjednik HBK nadbiskup Želimir Puljić.

za umiruće i preminule. Molimo za one koji žive u duhovnoj i materijalnoj bijedi, za ljude koji traže Boga, za sve koji su izloženi kušnji da moraju napustiti domovinu te kušnji gubljenja nade. Molimo za sve autoritete društva i hrvatske države kako bi iz svjedočanstva blaženoga Alojzija Stepinca mogli ponovno otkriti važnost savjesti kao mjesta osluškivanja istine i dobra, mjesta odgovornosti pred Bogom, braćom i sestrama njima povjerenima u društvenom i civilnom životu“, pozvao je kardinal.

Kao drugu poveznicu s hrvatskim narodom kardinal je istaknuo da ta bazilika čuva tragove svete braće Ćirila i Metoda, kojih se danas posebno spominju otkrivajući spomen-ploču, kao svjedočanstvo njihova posjeta papi Hadrijanu II. prije 1150 godina, kada su na oltar te bazilike položili liturgijske knjige pisane glagoljicom. Istaknuo je da liturgijske knjige na glagoljici, na staroslavenskom jeziku, kojima su se služile neke hrvatske biskupije, svjedoče našu snažnu povezanost s Crkvom Rima, s Petrovim nasljednikom i s rimskim obredom. Upozorio je da tu nije riječ o nekom posebnom obredu na hrvatskom području, nego suprotno onome što neki tvrde, o rimskoj liturgiji, odnosno rimskom obredu na staroslavenskom jeziku. Tijekom svoga prvog pohoda Hrvatskoj 1994. godine, sveti

papa Ivan Pavao II., spominjući se u Zagrebu Svete Braće, slavenskih apostola, rekao je: „Njihovo je djelo ostavilo duboke tragove u liturgiji i jeziku nekih krajeva Hrvatske, u kojima se do pred nekoliko godina staroslavenskim jezikom slavila rimska liturgija“ (Zagreb, 11. rujna 1994.).

Završetak pohoda hrvatskih biskupa Ad limina apostolorum u bazilici sv. Marije Velike (IKA)

Duhovna obnova za djelatnike požeških katoličkih škola

U prostorima Odgojno-obrazovnog centra Požeške biskupije u Požegi održana je predbožićna duhovna obnova za djelatnike Katoličke osnovne škole i Katoličke gimnazije koju je predvodio p. Stjepan Fridl, isusovac iz Zagreba i glavni urednik Radio Marije.

Susret je započeo molitvom, a potom je vjeroučitelj Marijan Pavelić ukratko predstavio p. Fridla koji je istaknuo radost zbog dolaska u Požegu i susreta s mladim učiteljima. Svoj duhovni nagovor pod naslovom „Čovjek – bogotražitelj“ započeo je predstavljajući proroka Izaiju, Ivana Krstitelja i Blažene Djevice Marije povezujući ih s tri raspoloženja koja prate svakoga čovjeka kroz advent. Izaija nas podsjeća kako nije lako prepoznati Boga na ovome svijetu te ga stoga moramo prihvaćati vjerom. Ivan Krstitelj je prorok pustinje – kazao je voditelj obnove i dodao – ali pustinja je i mjesto gdje Izraelci pronalaze Boga. Pustinja predstavlja duhovnu osamljenost, ali ona nije mjesto šutnje, već govora upućenog Bogu. Zaključujući s primjerom Marije, poručio je svima kako unatoč nevoljama u Bogu možemo pronaći sretnu sigurnost.

U drugom dijelu predavanja progovorio je p. Fridl o životu sv. Pavla i pozivu na obraćenje te je istaknuo tri istine o čovjeku koje označavaju povijest čovječanstva i osobnu povijest svake osobe: „Svi smo pozvani na svetost, grijesima gubimo dobiveno

dostojanstvo, uvijek nanovo možemo obnoviti svoje čovječanstvo.“ Predavač je zaključio kako je Isusovo rođenje putokaz i poziv svakome čovjeku da obnovi svoje dostojanstvo.

Nakon predavanja slijedilo je pokorničko bogoslužje te euharistijsko

slavlje koje je predvodio p. Stjepan Fridl uz koncelebraciju Ivice Žuljevića, predstojnika biskupijskog Ureda za katoličke škole, Josipa Krpeljevića, generalnog vikara i vjeroučitelja Marijana Pavelića.

Održana tribina za djelatnike i roditelje učenika katoličkih škola u Virovitici

U Kazalištu Virovitica održana je 14. studenog tribina za djelatnike i roditelje učenika Katoličke osnovne škole u Virovitici i Katoličke klasične gimnazije u Virovitici. Temu „Jesmo li Crkva izlaska“ predstavio je prof. dr. sc. Vladimir Dugalić, profesor moralne teologije i dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu. Na početku tribine Mario Večerić, ravnatelj Katoličke osnovne škole u kratkim crtama je predstavio predavača. U uvodnom dijelu izlaganja predavač je dao kratki povijesni presjek djelovanja Crkve u društvenim strukturama te istaknuo da zadnjih stoljeća i pol živimo u sekularnom društvu.

Objasnio je kako funkcionira suvremeno civilno društvo te se kritički osvrnuo na neadekvatno djelovanje Crkve u njemu, potkrijepivši svoja kritička promišljanja sociološkim istraživanjima prema kojima Crkva svojim djelovanjem obuhvaća od 10 do 15 % ljudi, od čega ih je tek 1 % aktivnih vjernika. Ustvrdio je kako Crkva u suvremenom svijetu treba biti Crkva izlaska koja će pokušati doprijeti do velike većine ljudi koji ostaju izvan nje. Ustvrdio je da bez provođenja

u život socijalnog nauka Crkve, temeljnim sredstvom kojim Crkva može evangelizirati civilno društvo, nema Crkve izlaska. Na koncu je ohrabrio djelatnike katoličkih škola i roditelje učenika te naglasio kako su između inih i katoličke škole mjesta koja pomažu roditeljima u odgoju djece u svjetlu evanđelja i socijalnog nauka Crkve kako bi ona postala osposobljeni članovi Crkve koja treba biti Crkva izlaska. (Fotografija: www.ivc.hr)

Predbožićni susret roditelja učenika Katoličke osnovne škole u Novskoj

U prostorima Katoličke osnovne škole u Novskoj održan je 13. prosinca predbožićni susret roditelja učenika škole koji je vodila psihologinja Ana Matković, voditeljica Centra „Pro vita et familia“ Požeške biskupije. Na početku predavanja sve okupljene pozdravio je ravnatelj škole Krunoslav Juraković, istaknuvši važnost ovakvih susreta kojima je cilj povezanost roditelja međusobno i sa školom te ujedno razmišljanje o kršćanskim, obiteljskim i roditeljskim vrednotama.

U svom izlaganju na temu „Kako biti dobar roditelj?“ Ana Matković, između ostalog, osvrnula se na današnji suvremeni pogled na ulogu oca i majke u odgoju djeteta, ukazavši pri tome na mnoge probleme koji se mogu pojaviti prilikom odrastanja djece u obiteljskom okruženju. Naznačila je glavne psihološke karakteristike djece te načine kako se pravilno odnositi prema djetetu i njegovim problemima.

Biskupov susret s članovima Udruge "MI" u Požegi

U predvečerje spomendana sv. Nikole Biskupa, 5. prosinca biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u požeškoj Katedrali na kojem su sudjelovali članovi Udruge roditelja djece s poteškoćama u razvoju »MI« iz Požege.

Pozdravljajući okupljenu djecu, njihove roditelje i sve nazočne, biskup je rekao da se redovito okupljaju u predvečerje spomendana sv. Nikole da bismo prepoznali veličinu koju je u njemu ostvario Isus Krist, kojemu je sv. Nikola vjerovao cijelim bićem. Poručio im je kako ih sv. Nikola podsjeća da se najveći dar ostvaruje onda kad žive za drugoga te je zahvalio roditeljima što svakodnevno služe svojoj djeci u njihovim potrebama.

Obrisane suze

U homiliji biskup je rekao da naviještene evangeoski ulomak očituje da Bog nije prezreo stanje ljudske nedovršenosti i ranjenosti, nego je u Sinu svome Isusu Kristu iskazao posebnu blizinu i samilost prema bolesnicima, slijepima, kljastima i hromima. Ustvrdio je da je Božja samilost nad ljudskom nedovršenosti i ranjenošću bolešću očitovanje ljubavi kao najljepovitije stvarnosti za čovjeka. Naglasio je da je Isus, okupljajući oko sebe ljude ranjene različitim bolestima, ostvario Izaijino proročanstvo iz prvog čitanja da će Bog u svoje konačno zajedništvo, koje je prikazano kao okupljenost oko obiteljskog stola, sabrati ne samo Židove, nego sve ljude i da će u tom sustolstvu s Bogom biti obrisane suze žalosnima a bolesnicima izliječene rane. Podsjetio je da je sv. Nikola, oduševljen samilosnom ljubavlju

kojom je Isus pristupao ljudima, i sâm poželio svojom samilošću biti blizu onima koji su na bilo koji način slabi i ranjeni te je Isus Krist kroz Nikolu ostvario mnoga dobra djela koja Crkva i čovječanstvo pamte do danas. Pozvao je nazočne da i oni po primjeru sv. Nikole zahvaćeni Isusovom samilosnom ljubavlju služe onima koji su potrebni njihova milosrđa, plemenitosti i dobrote. Roditeljima djece s poteškoćama u razvoju poručio je da je u njihovoj roditeljskoj ljubavi na svoj način prisutna Isusova ljubav koja liječi, uzdiže i daje dostojanstvo njihovoj djeci te im je zahvalio za tu njihovu plemenitost.

Biskup je pozvao nazočne da i oni po primjeru sv. Nikole zahvaćeni Isusovom samilosnom ljubavlju služe onima koji su potrebni njihova milosrđa, plemenitosti i dobrote.

Pozvao ih je da svoju djecu u ovoj svetoj misi polože do Isusovih nogu, da on svojom blizinom i božanskim milosrđem na gozbi svoje ljubavi utaži glad njihova srca za puninom, dobrotom, toplinom i ljubavlju.

Glazbeno scenski program

Na svršetku misnog slavlja biskup je zahvalio članovima udruge »Mi« na sudjelovanju u ovom slavlju, a pjevačima zbora mladih »Risus« župe sv. Terezije Avilske za predvođenje pjevanja te je

na sve nazočne, osobito na roditelje i njihovu djecu, zazvao Božji blagoslov.

Nakon svete mise u Dvorani sv. Terezije Avilske izveden je prigodni glazbeno-scenski program koji su priredili učenici Katoličke osnovne škole u Požegi a na kojem su, među ostalim, sudjelovali i svećenici na čelu s biskupom Antunom te roditelji školske djece. Na kraju programa došao je sv. Nikola koji je djeci udruge »MI« darovao prigodne poklone koje je priredio Caritas Požeške biskupije uz pomoć donatora.

Održana sjednica Stolnog kaptola sv. Petra u Požegi

Pod predsjedanjem prepošta Ivice Žuljevića održana je 28. studenoga u Biskupskom domu u Požegi redovita sjednica požeškog Stolnog kaptola sv. Petra. Uz kanonike na sjednici je bio i biskup dr. Antun Škvorčević. Nakon molitve prepošta Ivice Žuljević pozdravio je biskupa Antuna i nazočne kanonike te najavio teme predviđene dnevnim redom. Zahvalio je biskupu za njegovu nazočnost i potporu koju pruža kanonicima u njihovu djelovanju. Potom je biskup u svom pozdravnom govoru kanonicima čestitao devetnaestu obljetnicu utemeljenja Stolnog kaptola sv. Petra idućega 1. prosinca.

Na sjednici su podneseni izvještaji o završetku restauratorsko-konzervatorskih radova na obnovi dvaju pokrajnjih oltara u Katedrali, o izvršenim arheološkim istraživanjima u srednjovjekovnom Starom gradu u Kaptolu te o izradi vratnica na bočnim vratima Katedrale. Usvojen je predloženi plan radova u 2019. godini, koji uz novčanu potporu Ministarstva kulture predviđa restauratorske radove na obnovi namještaja u Katedrali (propovjedaonica i klupe), sanaciju vlage u kripti Katedrale te radove na učvršćivanju zidina u Starom gradu u Kaptolu.

Susret crkvenih pjevačkih zborova u Požegi

Povjerenik za liturgijsku glazbu u Požeškoj biskupiji Mario Večerić zahvalio je svima na sudjelovanju te ih potaknuo da uvijek budu ponosni i svjesni svoje važne uloge u euharistijskom slavlju.

Na temelju naviještene Božje Riječi predvoditelj slavlja kazao je kako nas apostol Ivan u prvom čitanju poziva da budemo suradnici Istine. Istina koja oslobađa čovjeka dovodi do iskrenosti koja nam pomaže da spoznamo vlastite pogreške i slabosti bez prikrivanja ili lažnih opravdavanja. Biti suradnikom istine znači živjeti po Božjim zakonima i prihvaćati ih u cijelosti ne samo riječju nego i djelotvornom ljubavlju prema potrebitima i onima koji su u nevolji, duhovno i tjelesno siromašnima.

Potom je istaknuo kako je molitva sredstvo koje pomaže u postizanju iskrenosti. Na temelju prispodobе o udovici i nepravednom sucu naglasio je kako molitva treba biti ustrajna, odvažna i odlučna što je pravi put prema postizanju istinskog odnosa s Bogom na putu naše osobne svetosti. Zaključio je kako smo svi pozvani živjeti u istini te istaknuo kako je važno biti odlučan u nastojanju da prihvatimo molitvu kao svakodnevni oblik zajedništva s Bogom.

Pri svršetku misnog slavlja svi prisutni izmolili su molitvu crkvenog pjevačkog zbora te sebe i svoje služenje u župnim zajednicama preporučili sv. Ceciliji, zaštitnici crkvene glazbe i crkvenih pjevača. Potom je svim zborovima kao znak zahvalnosti za sudjelovanje na susretu u Požegi uručeno priznanje. Povjerenik Večerić potom je još jednom zahvalio svima na sudjelovanju te ih potaknuo da uvijek budu ponosni i svjesni svoje važne uloge u euharistijskom slavlju, zazivajući na sve Božji blagoslov.

Članovi crkvenih pjevačkih zborova iz različitih župa Požeške biskupije okupili su u subotu 17. studenog na svom godišnjem susretu u Požegi prigodom blagdana sv. Cecilije, zaštitnice crkvene glazbe. Na susretu je sudjelovao zbor župe sv. Terezije Avilske iz Požege s voditeljem vlč. Mariom Večerićem, zbor župe sv. Barbare iz Jakšića s voditeljicom Lidijom Pecko, zbor župe sv. Josipa iz Slatine s voditeljicom Irenom Maras, zbor župe bl. Alojzija Stepinca iz Novske s voditeljicom Ines Lončar, zbor župe Našašća sv. Križa iz Orahovice s voditeljem Dominikom Štajdoharom, zbor župe Duha Svetoga iz Požege s voditeljicom Elizabetom Štancl, zbor župe sv. Leopolda Mandića iz Požege s voditeljicom

Anom Komarić, zbor „Sv. Cecilija“ župe Marije Kraljice i sv. Jurja iz Davora s voditeljicom Ljerkom Furić, „Zbor Bezgrešne“ župe Bezgrešnog začeca BDM iz Nove Gradiške s voditeljicom Julijanom Žirovčić te zbor župe bl. Alojzija Stepinca iz Virovitice s voditeljem Matijom Kufnerom.

Program susreta započeo je u požeškoj Katedrali molitvom i pjesmom sv. Tereziji Avilskoj, nakon čega je okupljene članove crkvenih zborova pozdravio Robert Kupčak, voditelj Pastoralnog centra Požeške biskupije. Potom je uslijedio program u obližnjoj Dvorani sv. Terezije Avilske gdje su se zborovi predstavili jedni drugima s jednom pjesmom koja se može pjevati kao ulazna pjesma u li-

turgijskom slavlju. Uslijedilo je kratko tumačenje o značenju ulazne pjesme u liturgijskom slavlju te o kriterijima njezine prikladnosti koje je izložio povjerenik za liturgijski pastoral u Požeškoj biskupiji Robert Kupčak.

Susret je završio svetom misom u požeškoj Katedrali koju je predvodio Mario Večerić, povjerenik za liturgijsku glazbu u Požeškoj biskupiji, a pjevanjem su ravnali Josip Prajz, zborovođa i orguljaš u Kaptolu, i Matija Kufner, zborovođa i orguljaš u virovičkoj župi bl. Alojzija Stepinca.

Uvodeći u slavlje, povjerenik Večerić prenio je prisutnima pozdrave biskupa Antuna Škvorčevića koji se nalazio u Rimu na pohodu „Ad limina“ te ih potom pozvao da zahvalni Bogu što mu

mogu služiti pjevajući ispituju svoja srca i savjesti te iz njih izbace sve ono što ih opterećuje, sve što je zlo i grijeh.

Svetkovina Obljetnice posvete crkve sv. Lovre u Požegi

Rektor crkve Želimir Žuljević podsjetio je kako je sv. Lovro posvjedočio svojim životom što znači biti hram Božji – duboko uronjen u Boga i njegovu prisutnost. „Ne preostaje nam drugo nego li dopustiti Isusu da počisti i hram našega tijela kako bismo postigli spasenje“, zaključio je.

Prigodom svetkovine Obljetnice posvete crkve sv. Lovre u Požegi 15. studenog euharistijsko slavlje u zajedništvu sa svećenicima iz središnjih biskupijskih ustanova i požeških gradskih župa predvodio je rektor crkve Želimir Žuljević. Započnujući sveto slavlje, prisutni vjernici su se molitvom spomenuli požeških isusovaca i učenika njihove Gimnazije i Akademije u 18. stoljeću, pokopanih u kripti crkve, poglavara i učenika požeškog Orfanotrofija te svih onih koji su kao žrtve »Križnog puta« 1945. bili ubijeni u Požegi, a pokopani su pokraj ulaza u crkvu sv. Lovre, gdje je njima u spomen podignut križ. Nakon molitve predstavnici učenika i učitelja Katoličke gimnazije i OŠ Antuna Kanižlića položili su pod križ upaljene svijeće.

Na temelju naviještene Božje riječi rektor crkve u svojoj je homiliji između ostalog kazao kako „od početka povijesti čovječanstva čovjek čezne za nadnaravnim, božanskim.

Imao je potrebu uprisutniti boga u svojoj blizini i organizirati kult štovanja. Tako je bilo i sa židovskim narodom koji je sagradio prvi hram posvećen Bogu kao mjesto susreta nebeskog i zemaljskog, koji Isus Krist uzdiže na višu razinu, gradeći novi, nerukotvoreni hram svojega tijela u kojemu nema trgovine, nego klanjanje u duhu i istini.“ Istaknuo je kako nam sveti Pavao govori da smo hram Božji te da nam u skladu s time valja

i „živjeti dostojanstvo hrama – izbaci iz njega sve ono što ometa štovanje Boga i priječi njegovu prisutnost. Čistiti se od loših navika koje se vrlo lako ukorijene, kao i od opasnosti trgovanja s Bogom.“

Nakon popričesne molitve podsjetio je na znamenitog isusovca Antuna Kanižlića koji je želio biti pokopan u kripti crkve sv. Lovre, preporučio u molitve njegovu dušu te za njega molio molitvu odrješnja.

Adventska duhovna obnova vjeroučitelja i odgojiteljica u vjeri

U organizaciji Katehetskog ureda Požeške biskupije u Požegi je 1. prosinca održana adventska duhovna obnova vjeroučitelja i odgojiteljica u vjeri Požeške biskupije. Program je započeo u Dvorani sv. Terezije Avilske gdje je prisutne pozdravio

predstojnik Katehetskog ureda Robert Kupčak, naglašavajući kako duhovna obnova „želi pomoći da ponajprije kao vjernici, a onda i navjestitelji Radosne vijesti, vjeroučitelji i odgojiteljice u vjeri, na početku važnog i snažnog vremena pripreme za svetkovinu Isusova

rođenja, vremena došašća, zastanemo pred sobom i Bogom, promislimo o svojem životu i svojem kršćanskom življenju te se, obnovljeni u svojim odlukama i opredjeljenjima, razbudimo za ono bitno i korisno te donesemo konkretne odluke u čemu se želimo ovoga došašća vježbati, u čemu želimo rasti, što želimo osobito poravniti, pripremiti za dolazak maloga Boga, Božića“. Predstavio je potom voditelja duhovne obnove fra Daniela Pataftu, profesora na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Nakon zaziva Duha Svetoga uslijedilo je razmatranje fra Daniela koje je, kako je sam istaknuo, imalo za cilj posvijestiti značenje došašća i vjerničkog hoda prema Otajstvu, ponajviše jer užurbanost i obaveze dovode u opasnost čovjekov svakodnevni hod prema Isusu Kristu. Iako nije poznat kao „osoba do-

šašća“, voditelj je uzeo lik Petra kao primjer osobe s kojom se kao vjernici u današnjem vremenu mogu itekako poistovjetiti. Bez obzira na sve pogreške, Isus na Petru utemeljuje Crkvu, što znači da za Boga nema izgubljenih. Iako je Petar po blizini s Isusom bio osposobljen za svjedočenje, uvijek je s njime prisutna njegova ljudska dimenzija – grešnost, slabost i njegovi padovi. Petar je stoga izvrstan primjer kako Božja blizina može lako čovjeku promaknuti i padne u grijeh, no i nakon toga čovjek mu se opet može približiti te unatoč ljudskim slabostima i padovima, Bog ga oposobljava i čini od njega svojega svjedoka.

Program duhovne obnove potom se nastavio u crkvi sv. Lovre pokorničkim bogoslužjem i sakramentom pomirenja, nakon čega je uslijedilo euharistijsko slavlje koje je predvodio voditelj Patafta.

Proslava bl. Jule Ivanišević u Starom Petrovom Selu

U Starom Petrovom selu, rodnoj župi bl. Jule Ivanišević, 15. prosinca proslavljen je spomendan njezina mučeništva, kojeg je bila dionica zajedno sa svojim susestrama. Euharistijsko slavlje u župnoj crkvi blaženčina krštenja predvodio je biskup Antun Škvorčeviću.

Na slavlju su sudjelovale i sestre Kćeri Božje ljubavi iz Zagreba i Pleternice. Riječi dobrodošlice uputio je župnik Ivan Nikolić. Uvodeći u misno slavlje biskup je rekao da je dostojno danas u Starom Petrovom Selu proslaviti bl. Julu sa susestrama mučenicama jer po njihovoj vjernosti sve do predanja vlastita života Bog je u njima ostvario svoje djelo za koje zahvaljujemo i molimo da se i u nama dogodi.

U homiliji biskup je ustvrdio kako je Crkva proglašenjem sestre Jule i susestara blaženima službeno posvjedočila kako među Hrvatima ima velikih ljudi po Božjim mjerilima koje nazivamo blaženicima i svecima. Pozvao je nazočne da ih poštuju i nasljeđuju, ne dopuštajući da budu zarobljeni negativnostima na političkoj, gospodarskoj, obiteljskoj i drugim razinama o kojima svakodnevno slušamo u medijima. Potaknuo je nazočne da se po primjeru bl. Jule oduševavaju za Isusa Krista i dopuste mu da uđe u njihove živote i u njihovu sudbinu te da kroz molitvu, slušanje Božje riječi, redovito sudjelovanje na svetoj misi i nastojanje oko dobra i plemenitosti,

rastu u duhovnim dimenzijama svojega bića po kojima postaju dionicima božanskog života. Podsjetivši na životni i redovnički put sestre Jule, od rodnog Godinjaka do Pala kod Sarajeva, osobito na teške događaje iz 1941. godine i mučeničku smrt, biskup je naglasio kako je blaženica zajedno sa susestrama snagom krsne milosti i vjernosti zavjetima dosegla veličinu zbog koje je zaslužila biti uzdignuta na čast oltara. Kazao je da nam ona danas poručuje, ako su ona i toliki drugi ljudi prije i poslije nje mogli postati sveci i blaženici, kako ne bismo mogli i mi biti takvi, ako svojim srcem oslušujemo Božji glas i u njem prepoznamo svoj životni poziv te ga vjerno ostvarujemo u braku, svećeništvu, redovništvu ili na nekom drugom putu.

Na svršetku svete mise biskup je nazočnima zahvalio što su unatoč obilnom snijegu došli u crkvu. Osobitu zahvalnost za dugogodišnje ministriranje izrekao je Brunu Šporčiću, Dominiku Tvoreku, Vesni Španić i Klari Ivanišević, udijelivši im medalju načinjenu prigodom uspostave Požeške biskupije. Zahvalio je

Ustvrdivši da bi Hrvatska procvatila kad bi snage koje ljudi troše za negativno, zlo i zločesto, uložili u dobro, plemenitost i ljepotu, biskup je pozvao sudionike slavlja da po uzoru na bl. Julu i susestre mučenice budu vjerni Bogu i njegovom pomoći, ispunjeni pozitivnim energijama, jedni o drugima dobro misle i govore, jedni drugima čine dobro.

sestrama Kćerima Božje ljubavi na njihovom sudjelovanju i njegovanju spomena bl. Jule Ivanišević i susestara mučenica, župniku Ivanu Nikoliću

i njegovim suradnicima za nastojanja oko toga da njihova župa bude živa dio Božjeg naroda Požeške biskupije.

Adventska duhovna obnova redovnica

U organizaciji Povjerenstva za osobe posvećenog života i Pastoralnog centra 15. prosinca u Dvorani bl. Alojzija Stepinca Biskupskog doma u Požegi održana je adventska duhovna obnova za redovnice koje djeluju na području Požeške biskupije. Voditelj je bio karmelićanin o. Stjepan Vidak, prior samostana u Remetama.

Na početku je redovnice pozdravio biskup Antun Škvorčević kazavši kako će se sestre i ovoga Božića u svojim samostanima pobrinuti oko pripreme božićne hrane i kolača te urediti samostanske prostore, ali da je još potrebnije urediti svoje srce u kojem se događa pravi Božić. Podsjetio je na spomendan bl. Jule i susestara mučenica i na žrtvu koju su one podnijele u ljubavi i vjernosti Isusu Kristu te je potaknuo nazočne sestre da im one

budu primjer u nastojanju oko obnovljene vjernosti Bogu. Spomenuo im je Augustinovo načelo: Ako su mogli ovi i ove biti sveti, zašto to ne bi mogao i ti?

O. Vidak koristeći se životom i primjerom sv. Josipa nastojao je aktualizirati pojedina pitanja i probleme redovničkog života. Vraćajući redovnice u trenutke njihovih zavjeta koje su dale Bogu ulazeći u određenu redovničku zajednicu, kroz konkretne primjere pokušao ukazati gdje i u čemu ta poučljivost i vjera sv. Josipa trebaju biti primjer za njihov redovnički život i vjerno življenje obećanja siromaštva, poslušnosti i čistoće.

Slijedilo je pokorničko bogoslužje u crkvi sv. Lovre te euharistijsko klanjanje koje je predvodio fra Milan Krišto, biskupijski povjerenik za osobe posvećenog života.

Svetkovina Bezgrješnog začeća BDM u požeškoj Katedrali

Na svetkovinu Bezgrješnog začeća BDM 8. prosinca biskup Antun Škvorčević u Katedrali je predvodio euharistijsko slavlje. Koncelebrirali su svećenici na službi u župi sv. Terezije Avilske, djelatni u središnjim biskupijskim ustanovama te svećenici koji su iz 14 župa Požeške biskupije dopratili mlade na program malonogometne lige.

Na početku misnog slavlja biskup je pozdravio sve nazočne, napose 150 mladih nogometaša koji su se okupili u Katedrali da bi misnim slavljem započeli nogometno natjecanje. Rekao je da na svetkovinu Bezgrješnog začeća BDM slavimo pobjedu nad zlom i smrću koju je Bog u Isusu Kristu ostvario za nas, a u koju je na poseban način uključena Isusova Majka već od svog začeća. Poručio je mladim nogometašima da nastojeći oko pobjede u nogometnim utakmicama ne zaborave kako je od toga mnogo važnija pobjeda koju je nad zlom i smrću i za njih ostvario Isus Krist.

U homiliji biskup je mladima progovorio o ljudskoj slobodi, pitanju podrijetla zla, sposobnosti razlikovanja dobra od zla i opredjeljivanja za ono što čovjeka potvrđuje u njegovu dostojanstvu. Na temelju prvog čitanja iz Knjige postanka u kojem sveti pisac utvrđuje postojanje Zloga, koji u liku zmije nagovara prve ljude da se opredijele za zlo, biskup je mladima protumačio stvarnost iskonskoga ili istočnoga grijeha, ranjenost zlom u

kojoj se svi rađamo. No, upozorio je mlade da na sličan način Zli pristupa i njihovoj slobodi te im prikazuje zlo poželjnim i nagovara ih da se osobno opredijele za zlo, pokušava ih uvući u svoj projekt razorenog čovjeka. Podsjetio je da je Bog praroditeljima obznanio svoj naum kako će po Sinu jedne žene zmiji satrti glavu te pobijediti Zloga a čovjeku omogućiti da bude uspješno biće. Kazao je kako anđeo u današnjem evanđelju Mariju naziva milosti punom, proglašava da je Gospodin s njome te nam je tako predstavlja oslobođenom od rane iskonskog grijeha već u njezinu začeću, osposobljenu da bude majka Sina Božjega po tijelu koji će svojom mukom, smrću i uskrsnućem slomiti moć zla i pobijediti smrt i čijom je zaslugom ona unaprijed bila dionica toga stanja. Kazao je kako svećenici

Na početku misnog slavlja biskup je pozdravio sve nazočne, napose 150 mladih nogometaša, koji su se okupili u Katedrali da bi misnim slavljem započeli nogometno natjecanje.

u svom poslanju služe tom Božjem projektu o čovjeku po Isusovoj pobjedi nad smrću te je pozvao nazočne mlade da provjere u svom srcu zove li ih Bog da krenu putem svećeništva. Poželio im je da budu pobjednici u sportskim natjecanjima, a još više da budu suradnici u Božjem pobjedničkom projektu o čovjeku. Potaknuo ih je da svojim ponašanjem na utakmicama posvjedoče kako u sportu žele časno biti pobjednici, kloneći se neprimjerenih riječi i ponašanja.

Nakon euharistijskog slavlja u Sportskoj dvorani Tomislav Pirc započela je Katolička malonogometna liga Požeške biskupije za sezonu

2018./2019. U ovogodišnjoj ligi sudjeluje petnaest ekipa odnosno četrnaest župa Požeške biskupije: Župa sv. Ivana Krstitelja, Crnac; Župa sv. Barbare, Jakšić; Župa sv. Kuzme i Damjana, Kuzmica; Župa Gospe Fatimske, Lužani; Župa sv. Marka Evanđelista, Našice; Župa Blažene Djevice Marije, Nova Kapela; Župa sv. Emerika, Oriovac; Župa sv. Terezije Avilske, Požega; Župa sv. Nikole biskupa, Pleternica; Župa sv. Josipa, Slatina; Župa sv. Terezije Avilske, Suhopolje; Župa sv. Tome Apostola, Rajić; Župa sv. Augustina biskupa, Velika i Župa Pohoda Blažene Djevice Marije, Voćin.

Duhovna obnova mladih u Voćinu

U predvečerje Prve nedjelje došašća 1. prosinca u župnoj crkvi Pohoda Blažene Djevice Marije u Voćinu održana je duhovna obnova za mlade župe kojoj su se pridružili i mladi iz župa Slatinskog dekanata. Voditelj duhovne obnove bio je don Damir Stojić, studentski kapelan u Zagrebu. Duhovna obnova započela je svetom misom koju je predvodio don Damir u zajedništvu s voćinskim župnikom Ivanom Ereizom. Don Damir je u homiliji naglasio važnost pripreve za Gospodinov dolazak koju ne smiju opteretiti ovozemaljske, životne brige. Istaknuo je važnost borbe za Božje, nepropadljivo Kraljevstvo te na primjeru svetaca pokazao njegovu vrijednost.

Nakon svete mise uslijedila je kateheza u kojoj se voditelj duhovne obnove don Damir Stojić dotaknuo važnog područja mladenačkog života i rasta u vjeri, a na osobit način područje bračnog života. Tijekom cijeloga programa duhovne obnove mladima su na raspolaganju bili svećenici za sakrament pomirenja. Duhovna obnova zaključena je klanjanjem, a potom se druženje mladih nastavilo u Hrvatskom domu u Voćinu.

Pismo biskupa Škvorčevića za Nedjelju Caritasa

Prigodom Nedjelje Caritasa požeški biskup Antun Škvorčević uputio je i ove godine vjernicima Pismo pod naslovom »Što imaš da nisi primio?« (1 Kor 4,7). U Pismu biskup piše:

»Nedjelja Caritasa, 16. prosinca 2018. potiče nas da provjerimo kakvim se raspoloženjem srca pripremamo za Božić, posvećujemo li dovoljnu kršćansku pažnju siromašnima, starijima, bolesnima i osamljenima u našim župama. Valja nam trajno imati na umu izazovno pitanje sv. Pavla „Što imaš da nisi primio?“ i u skladu s njime oblikovati naše vlastito i zajedničko djelovanje. Podsjetimo se da je Božji dar život u koji nas je on pozvao, plodna zemlja koja nam je dana na obrađivanje, materijalna dobra koja su nam na raspolaganju. Kad u navedenoj svijesti stavimo bližnjega u središte svoje pozornosti, svjedočimo blizinu osamlje-

nima i bolesnima, dijelimo dobra sa siromašnima, mi nasljedujemo samoga Boga koji je „bogat milosrđem“ (Ef 2,4), sjedinjujemo se s Isusovom posvemašnjom darovanošću za nas, ispunjamo se smislom i radošću.

Vjerujem da je marom karitativnih skupina župnih pastoralnih vijeća, od Međunarodnog dana siromaha, 18. studenog ove godine, kako sam preporučio, već započelo predbožićno djelo služenja najmanjoj braći i sestrama među nama, te da je progovorilo naše suosjećajno srce, i pokrenule se ruke plemenitosti i dobrote. Zauzetijem njegovanjem kršćanske kulture služenja braći u

nevolji izbjeći ćemo zamke potrošačkog društva, koje Advent i Božić pretvara u vrijeme grozničavog trgovanja i zbrajanja zarade, ostavljajući čovjeka u nemoći vlastite osame i siromaštva srca.

Pozivam vas, braćo i sestre, da u Nedjelju Caritasa molite za rast u dobroti, za suosjećajnost prema nevoljnicima, da darujete svoj novčani prilog za siromašne, te u svojoj sredini organizirano, uz pomoć karitativne skupine župnog pastoralnog vijeća, posjetite one kojima je više od svega drugoga potrebna vaša blizina i toplina srca, da se nadolazećeg Božića nitko ne osjeti osamljenim i napuštenim.

Valja nam trajno imati na umu izazovno pitanje sv. Pavla „Što imaš da nisi primio?“ i u skladu s njime oblikovati naše vlastito i zajedničko djelovanje.

Zahvaljujem vam za dobro koje nastojite jedni drugima činiti i molim da Bog blagoslovi vašu plemenitu darežljivost«, završava biskup Škvorčević.

Biskup posjetio prognaničko naselje Kovačevac

U pripravi za Božić biskup Antun Škvorčević posjetio je 7. prosinca prognaničko naselje Kovačevac kod Nove Gradiške i ondje s njegovim stanovnicima slavio svetu misu. Koncelebrirao je Branko Gelemanović, župnik novogradiške župe Bezgrješnog začetca BDM i tajnik Ivan Rončević. Pozdravljajući sudionike slavlja biskup je spomenuo kako je brzo proteklo vrijeme od njihova za-

dnjeg susreta te je izrazio bojazan da u toj prolaznosti vremena ne bi pokraj nas prošao i Isus Krist, a mi ostali sami i prazni, napose za Božić te je pozvao nazočne da mu ovim slavljem otvore prostore svoga srca.

U homiliji biskup je kazao kako je zbog smrti ili seobe u prognaničkom naselju sve manje stanovnika, ali da je još tužnije ako oni umiru iznutra i u srcu se smanjuju. Podsjetio je da su to iskusili Židovi kad su bili odvedeni u Babilon i ondje shvatili da im se sužanjstvo dogodilo zato što su izgubili Boga i iznevjerili mu se. U današnjem evanđelju, ozdravljajući dvojicu sljepih ljudi, Isus svjedoči da su u njemu nastupila nova vremena. Biskup je podsjetio da je fizička sljepoća posljedica bolesti oka i da tu sljepoću nastojimo medicinski

liječiti. Međutim, naglasio je kako postoji i vid našeg srca koji je važniji od očinjega jer samo se srcem dobro i daleko vidi. Kad grijeh uništi čovjekov vid srca on tada upada u stanje duhovnog sljepila koje je mnogo gore od tjelesne sljepoće. Isus je sljepcima najprije vjerom otvorio oči srca, a tek onda i tjelesne oči. To što im je otvorio oči srca, veće je čudo od vraćanja očinjega vida, zaključio je biskup.

Na koncu misnog slavlja biskup je nazočnima poželio da im duša bude živa po vjeri kojom sebe potpuno i slobodno predaju Isusu Kristu, koji je umro da bi oni živjeli. Poželio im je da takvom živom vjerom dočekaju Božić. Zahvalio je članovima župnog zbora što su svojim pjevanjem obogatili misno slavlje te je na sve zazvao Božji blagoslov. Potom je nazočnim prognanicima uručen božićni novčani dar Požeške biskupije.

Akcija Caritasa u župi Stražeman

Volonteri Caritasa Župe sv. Mihaela u Stražemanu na Nedjelju Caritasa organizirali su akciju prodaje kolača kako bi prikupili sredstva za kupnju namirnica i higijenskih potrepština za potrebite u svojoj župi te im Božić učinili radosnijim i ljepšim. Pridružili su im se i skauti župe koji su župljane ponudili toplim čajem. Župni Caritas se zahvaljuje svim vrijednim ženama koje su se odazvale ovoj akciji, ali i svima onima koji su kupili kolače.

LITURGIJSKA GODINA B

Ukorak s liturgijskim vremenom

BOŽIĆ – Svetkovina rođenja Gospodnjeg

Božji plan – njegova Riječ u kojoj izriče samoga sebe – postupno se ostvaruje u trajnom stvaranju svijeta (Iv 1,1-18). To su posvjedočili proroci, osobito Ivan Krstitelj. Taj se plan mogao »iščitati« iz svijeta, ali ljudi to nisu učinili. A kad se konačno ostvario u Isusu Kristu, nije ni tada prihvaćen, čak ni od strane »njegovih«, to jest onih koje su poznavali Zakon i Proroke. Unatoč tome, Riječ koja je tijelom postala »onima koji vjeruju u njegovo ime podade moć da postanu djeca Božja« (Iv 1,12). Ova tvrdnja je srce Ivanova Proslova. U zaključnim redcima Proslova evangelist Ivan u Isusu Kristu prepoznaje Mojsija novoga saveza. Mojsije je u očima Židova bio posrednik između Boga i čovjeka jer je priskrbio zakon i savez. Isus sada donosi »milost i istinu«, vječni savez koji je utemeljen u Božjoj nedokučivoj inicijativi.

Blagdan Svete Obitelji – Isusa, Marije i Josipa

Prizor opisan u evanđeoskom ulomku današnjeg blagdana (Lk 2,41-52), u kojem Isus sjedi među zakonoznancima, omogućuje nam da spoznamo jedan važan vid u hodu vjere svakog čovjeka. Nema nikakve sumnje da su Josip i Marija bili istinski vjernici. Međutim, njihova vjera nije bila neka urođena sposobnost da na prvi pogled s lakoćom shvate Božju mudrost. I njih dvoje su, kao i svi pravi vjernici, morali krenuti u potragu za Bogom koja nikad ne prestaje i koja će od njih trajno zahtijevati žrtvu samooplijevanja (usp. Lk 2,49). Bog daje da ga pronađu oni koji u potrazi za njim ozbiljno uzimaju u obzir križ Sina njegova Isusa Krista.

Bogojavljenje

Bogojavljenje znači »očitovanje«, a riječ Božja ove svetkovine sva je usredotočena na Isusa Krista: mesiju, kralja i sveopćeg spasitelja narodâ. On nije došao samo radi Izraela, već i radi ljudi iz svih naroda. Dolazak Mudraca početak je jedinstva narodâ, što će se potpuno ostvariti u vjeri u Isusa, kad će svi ljudi spoznati da su sinovi i kćeri istog Oca, a međusobno braća i sestre. Mudraci kao prvi Kristovi slušatelji i svjedoci jesu tip i preludij velikog mnoštva istinskih klanjatelja u duhovnoj žetvi mesijanskog vremena. Isus je sijač koji je u srca svih ljudi zasijao dobro sjeme svoje riječi. Duh Sveti će omogućiti da to sjeme dozori, a Crkva je pozvana sačuvati njezin plod za žetvu na koncu svijetu.

Krštenje Gospodinovo

Krštenjem na rijeci Jordan započinje Isusovo javno djelovanje, a biblijski tekst taj događaj opisuje kao proglašenje početka njegove mesijanske službe. Isusovo je poslanje u svijetu dvostruko. On je Mesija, poslan od Oca, i zbog toga on dobiva snagu Duha za svoje poslanje Spasitelja ljudi, crpeći je iz samoga otajstva Boga, od kojega dolazi. No, u isto vrijeme on je ljubljani Sin Očev, vidljivi lik Božji, objavitelj riječi koju je čuo od Oca i prenio ljudima. Iz Isusova poslanja rađa se poziv Crkve i svakog vjernika, a taj je prihvatiti poruku ljubavi koju nam Otac upućuje po Sinu, da je onda dalje darujemo drugoj braći. Rađa se, osim toga, poziv da živimo vlastito krštenje, svjesni da posjedujemo Duha i novi život koji nam je darovan, ponašajući se kao djeca Božja koja svjedoče da žive božanskim životom.

Druga nedjelja kroz godinu

Prema Ivanovim riječima čudo u Kani bilo je prvo Isusovo »znamenje« (Iv 2,11). Po evanđelistovu poimanju čudo pretvaranja vode u vino svoje pravo značenje otkriva u odnosu na Isusov »čas« (Iv 2,4), to jest, na njegovu muku i smrt na križu. Zbog toga on događaj u Kani opisuje riječima i znakovima koji svoj smisao zadobivaju tek iz vjere u vazmeno otajstvo (Iv 2,11). Do sada sačuvano dobro vino očito je vino Novog saveza koji će biti sklopljen za posljednja vremena. Ljudi su mogli samo uliti vodu u kamene posude jer je vino, koje razveseljuje srce čovjekovo i koje je radost življenja, plod Božje inicijative. Novo vino slika je i navještaj sakramenata Novog saveza, osobito krštenja i euharistije, koji će na križu poteći iz Isusova probodena boka. Kao i na križu i ovdje se sve događa u nazočnosti Marije, koja se brine da na gozbi ništa ne nedostaje i u čemu će je Crkva uvijek nasljedovati.

Treća nedjelja kroz godinu

U tekstu evanđelja današnje nedjelje spojena su dva ulomka koja očigledno nisu ni u kakvoj međusobnoj vezi: proslov evanđelju (Lk 1,1-4) i prvi Isusov nastup u nazaretskoj sinagogi (Lk 4,14-21). U proslovu se Luka svojim čitateljima želi predstaviti kao ozbiljni i vjerodostojni pisac te im poručiti da je ono o čemu piše u svom evanđelju provjerena istina. Prvi govor što ga je Isus održao u svom javnom djelovanju bila je homilija u nazaretskoj sinagogi na tekst Izaijina mesijanskog proročanstva. U misnim čitanjima ove nedjelje naznačeno je kakvo bi trebalo biti kršćansko euharistijsko slavlje i što bi svaka kršćanska homilija trebala sadržavati, a to je navještaj da se Očev naum spasenja danas ostvaruje u sabranoj zajednici vjernika i u njihovu opredjeljenju za one najsiromašnije.

Četvrta nedjelja kroz godinu

Isusu su njegovi sumještani progovarali da više voli susjedni grad Kafarnaum nego svoj grad Nazaret u kojem je odrastao (usp. Lk 4,23). Isusu je taj prigovor poslužio kao prigoda da objavi svoj misionarski naum koji se nadovezuje na ono što su među poganskim narodima učinili proroci Ilija i Elizej (usp. Lk 4,25-27). Time je evanđelist Luka već na samom početku Isusova javnog djelovanja naznačio glavne značajke Isusova poslanja: raskid s društvenim okruženjem u kojem je odrastao, Izraelovu nevjeru i uključivanje pogana u ostvarivanje Božjeg nauma spasenja.

Peta nedjelja kroz godinu

U evanđeoskom ulomku današnje nedjelje Luka namjerno povezuje poziv apostolâ s bogatim ribolovom (Lk 5,1-11). U njegovu poimanju naviještanje evanđelja djelo je spašavanja u kojem čovječanstvo koje tone biva spašeno od potonuća. Apostol kao ribar ljudi njihov je osloboditelj. I danas je čovječanstvo ugroženo sa svih strana. Crkvu će se uvijek ozbiljno uzimati u obzir, ako zauzetost njezinih članova bude sličila čudesnom ribolovu. Vjernik je i danas, kao i prije, pozvan uključiti se u sveopće oslobađanje čovječanstva i to tako da od njega otklanja ono što mu ugrožava slobodu i dostojanstvo. Kristovo spasenje ide putem oslobađanja čovjeka kojemu otvara vlastiti obzor, a to je dioništvo samoga Božjeg života.

Šesta nedjelja kroz godinu

Blaženstva, kako ih je Isus izgovorio, bila su nesumnjivo kratke rečenice u proročkom stilu, navještaji Kraljevstva o kojem je govorio Izaija, koji je u siromasima, gladnima i žalosnima vidio one kojima je bilo namijenjeno spasenje (Lk 6,17.20-26). Bog uistinu dolazi i dolazi besplatno. Za razliku od Mateja koji blaženstva tumači polazeći od nove pravednosti i u duhu govora na gori, Luka ih naprotiv tumači u svjetlu Isusova učenja o siromaštvu i o odnosu prema bogatstvu. Siromasi o kojima on govori stvarno su siromasi, a ono čega su bili lišeni ovdje na zemlji bit će im nadoknađeno u onostranosti.

Sedma nedjelja kroz godinu

Što je prava ljubav? Suprotno propisima Zakona Isus činjenje ljubavi oslobađa svake povezanosti s takoreći svetim područjem obitelji, naroda ili rase (Lk 6,27-38). Ljubav u sebi samoj nosi svoju religioznu dimenziju: Bog se razotkriva, daje se oponašati u činu ljubavi. Pogled u budućnost mijenja se iz temelja. Riječ je o nečem većem od proširenja područja ljubavi; riječ je o nutarnjem sazrijevanju. Odsada ljubav traži susresti osobu u njezinoj najdubljoj otajstvenosti. Tko god mi bili, mi smo djeca istog Oca.

Osma nedjelja kroz godinu

Evanđeoski ulomak današnje nedjelje (Lk 6,39-45) nizanje je jedne za drugom Isusovih izreka po načelu povezivanja natuknica. Tom sastavljanju zahvaljujemo uvođenje u metode kojima se koristila usmena predaja da zapamti Isusove riječi. Sve ovdje rečeno odnosi se na učenike: ako žele ljude iz tame smrti izvoditi na svjetlo života, oni sami ne smiju biti slijepci (Lk 6,39); po primjeru svoga Učitelja trebaju težiti k savršenstvu (Lk 6,40); u odnosu prema bližnjemu kloniti se svakog licemjerja (Lk 6,40-42); prosuđivati ih po njihovim djelima (Lk 6,43-44) te jasno vidjeti odakle dolazi dobro, a odakle zlo (Lk 6,45).

Zajedništvo • GLASILO POŽEŠKE BISKUPIJE

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Požeška biskupija

GLAVNI UREDNIK: Ilica Žuljević • UREDNIČKO VJEĆE: Ilica Žuljević, Josip Krpeljević, Ljiljana Marić, Marijan Pavelić, Višnja Mikić • LEKTOR: Miroslav Paulić

GRAFIČKA PRIPREMA: Tomislav Koščak TISAK: Denona, Zagreb • ISSN: 1846-4047

ADRESA UREDNIŠTVA: Trg Svetog Trojstva 18, 34000 Požega

Tel. 034-290-300; fax. 034-274-295 • e-mail: pbzajednistvo@gmail.com

Znanstveno-stručni skup o Antunu Kanižliću u Požegi

*U organizaciji požeškog
Zavoda za znanstveni i
umjetnički rad Hrvatske
akademije znanosti i
umjetnosti i Požeške biskupije
15. studenog u Dvorani bl.
Alojzija Stepinca u Požegi
održan je Znanstveno-
stručni skup o Antunu
Kanižliću, požeškom isusovcu,
prosvjetitelju i književniku.*

Na otvorenju skupa dr. sc. Snježana Jakobović u ime organizatora pozdravila je sudionike skupa, predavače i sve nazočne. Riječ pozdrava u ime suorganizatora skupa Požeške biskupije uputio je generalni vikar Josip Krpeljević. Pozdravnim riječima skupu su se također obratili Darko Puljašić, požeški gradonačelnik, i Vedran Neferović dožupan Požeško-slavonske županije.

U prijepodnevnom dijelu programa održana su četiri predavanja. Pod naslovom »Sličnosti i razlike hrvatskih religioznih poema« Zlata Šundalić s Filozofskog fakulteta u Osijeku prikazala je sličnosti i razlike Kanižličeva poema »Sveta Rožalija« s religioznim poemama drugih hrvatskih književnika. Vladimir Dugalić s Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu u predavanju »Teološke tradicije u molitveniku *Bogoljubnost molitvena* (1766.)« prikazao je nastanak, recepciju i utjecaj spomenutog molitvenika. Sanja Nikčević s osječke Akademije za umjetnost i kulturu održala je predavanje pod naslovom »Antun Kanižlić ili protjerani/zabranjeni kršćanski svjetonazor u literaturi«. Predavanjem »Okolnosti, izvori i dometi Kanižličevih katekizama« zaključio je Mijo Korade s Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu prijepodnevni dio programa.

U popodnevnom dijelu programa održano je pet predavanja. Karolina Vrbanić s Hrvatskih studija pod naslovom »Lingvostilistička usporedba štokavske i kajkavske *Svete Rožalije*« pružila je lingvostilističku analizu Krizmančeva prijevoda Kanižličeva poema na kajkavski. Zatim je Katarina Aladrović Slovaček s Uči-

teljskog fakulteta u Zagrebu prikazala »Jezične zanimljivosti Kanižličeva *Svete Rožalije*«. Ivan Missoni održao je predavanje »Ljubav Božja kao odvratiteljica od zavodljivih napasti u Kanižličevoj *Svetoj Rožaliji*«. Predavanje profesora Darija Budimira »Književna i kazališna recepcija Kanižličeva *Svete Rožalije*« u njegovoj odsutnosti održala je Sanja Nikčević. Program je zaključio Mijo Korade predavanjem »Antun Kanižlić i Vincenzo Basile: Kanižličeva djela u Dalmaciji u 19. stoljeću«.

U glazbenom dijelu Mješoviti zbor Glazbene škole Požega pod vodstvom dirigentice Branke Horvat, uz klavirsku pratnju Tina Tonkovića, izveo je skadbu *Cantique de Jean Racine* (G. Fauré) i pjesmu *Pohvale Isusu i Mariji* (A. Kanižlić/I. Sučić/M. Leščan). Stihove iz *Svete Rožalije* recitirao je Petar Petrović.

Promocija pretiska »Svete Rožalije«

Večer uoči znanstvenog skupa u organizaciji požeškog ogranka Matice hrvatske u Dvorani bl. Alojzija Stepinca upriličena je promocija pretiska poema »Sveta Rožalija, panormitanska divica nakičena i ispivana po Antunu Kanižliću Požežaninu«, najznačajnijeg djela Antuna Kanižlića, požeškog isusovca, prosvjetitelja i književnika, koje je objavljeno posthumno u Beču, 1780. godine. Požeški ogranak Matice hrvatske, kako je objasnila njezina predsjednica Ljiljana Marić, na ovaj se način želio odužiti ovome požeškom kulturnom i duhovnom velikanu koji je zadužio ne samo svoj rodni grad i Slavoniju nego i cijelu Hrvatsku u prigodi obilježavanja 240. obljetnice njegove smrti.

O Antunu Kanižliću kao svećeniku i teologu, odnosno o moralno-vjerskim poukama »Svete Rožalije« govorio je Josip Krpeljević, gene-

ralni vikar Požeške biskupije. Istaknuo je da su Kanižličeve pouke sadržane u spomenutoj poemi, iako dolaze iz 18. stoljeća, svedremenske te da su stoga i danas suvremene. Dr. sc. Lahorka Plejić Poje s Filozofskog fakulteta u Zagrebu progovorila je o Antunu Kanižliću kao književniku te o značenju njegove *Svete Rožalije* za slavonsku i hrvatsku književnost.

U glazbenom dijelu nastupili su učenici Glazbene škole, na rogovima Klara Filić, Monika Mijoković i Fran Matić, pod vodstvom prof. Kristine Banovac te na flautama Margareta Jakobović, Erika Mikić i Marta Dorončić, pod vodstvom prof. Lucije Zovko Čevapović. Stihove iz *Svete Rožalije* recitirala je prof. Draženka Hačka, a program je moderirao Miroslav Paulić, profesor hrvatskog jezika i književnosti u Katoličkoj gimnaziji.

Krštenja djece u višečlanim obiteljima

Obitelj Soukup iz Velike krstila peto dijete

U nedjelju 18. studenog biskup Antun Škvorčević u župnoj crkvi sv. Augustina biskupa u Velikoj predvodio je misno slavlje tijekom kojeg je krstio dječaka Mateja, peto dijete Tomislava i Ivane Soukup iz Trenkova. Na početku je župnik Mario Sanić biskupu Antunu uputio izraze dobrodošlice. Uvođeći u misno slavlje biskup je čestitao roditeljima Tomislavu i Ivani na petom djetetu u obitelji te im zahvalio za njihovo služenje životu i hrvatskoj budućnosti. Rekao je nazočnima da danas slavimo Dan siromašnih koji je prošle godine pokrenuo papa Franjo, želeći nas time podsjetiti kako među nama ima onih kojima je uz materijalnu pomoć još potrebija naša blizina i toplina srca, te ih je pozvao da danas siromasima učine neko dobro djelo i da u skladu s Pismom koje je uputio vjernicima Požeške biskupije do nedjelje Caritasa, napose u došašću posvete posebnu pozornost osamljenim i siromašnim osobama. Također ih je pozvao da na „Dan žrtve Vukovara“ u svoje molitve uključe sve one koji su se žrtvom svog života ugradili u našu slobodu i dostojanstvo.

U homiliji, govoreći o Isusovu pozivu na budnost, biskup je rekao kako se ona sastoji u povjerenju u Boga, u pozornosti za njegovo djelo spasenja, traženje smisla života u onome što Bog čini za nas. Govoreći o različitim razinama vjerničke budnosti, biskup je istaknuo kako se ona odnosi i na brak te se ostvaruje uzajamnom vjernošću i opredjeljenjem za život po Božjem naumu. Biskup je zahvalio obitelji Soukup što je rođenjem petog djeteta posvjedočila budnost na najvišoj razini postojanja, a to je ljubav i prihvaćanje novog života. Ustvrdio je da nam takve budnosti najviše treba u Hrvatskoj, u kojoj se trenutno više umire nego što se rađa. Pozvao je nazočne da na različitim razinama posvjedoče budnost ljubavi iz koje se rađa Božji svijet.

Završavajući misno slavlje biskup je supružnicima Soukup čestitao krsno preporođenje njihova petog djeteta. Zahvalio je nazočnim roditeljima koji su s malom djecom na rukama sudjelovali na misnom slavlju. Izrazio je osobitu radost što su brojna djeca kao ministranti posvjedočila da žele biti blizu Isusu Kristu. Zahvalio je veličkim vjernicima za sve što u suradnji sa župnikom čine da njihova župa bude živi Isusov organizam. Nakon svete mise biskup Antun

susreo se s članovima obitelji Soukup, zanimao se za njihov obiteljski život, djeci je uručio darove a roditeljima novčani prilog.

U Đulovcu kršteno peto i šesto dijete obitelji Prša i Ivić

Na treću nedjelju došašća 16. prosinca biskup Antun Škvorčević pohodio je župu Duha Svetoga u Đulovcu i tijekom euharistijskog slavlja u župnoj crkvi Duha Svetoga krstio Eugeniju, šesto dijete Zvonka i Maje Prša te Karlu, peto dijete Filje i Anđeline Ivić. Riječi dobrodošlice uputio mu je župnik Josip Marić. Biskup je u uvodnoj riječi izrazio radost zbog susreta s brojnim nazočnim vjernicima, rekavši da ga ispunja bogatstvo njihove vjere koje nose u svojim srcima i svjedoče životom. Podsjetio ih je da se današnja nedjelja došašća naziva «Radujte se» zbog Gospodinove blizine te je pozvao vjernike neka omoguće Bogu da bude među njima. Dodao je da se današnja nedjelja u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini slavi i kao Nedjelja Caritasa u kojoj vjernici nastoje dati milodar za bližnje u potrebi. Istaknuo je kako su radost današnjega dana i obitelji Prša i Ivić koje su u svoju župnu crkvu donijele na krštenje najbolji dar – svoje šesto i peto dijete. Čestitao im je i zahvalio na opredjeljenju za život.

U homiliji biskup je podsjetio kako su ljudi trajno nezadovoljni svojim stanjem i uvijek očekuju da se ono promijeni na bolje. Na temelju svetih čitanja ustvrdio je kako Božja prisutnost u nama ostvaruje puninu postojanja pa tako prorok Sefanija u prvom čitanju poziva svoje sunarodnjake da kliču od radosti zbog toga što je Bog među njima.

Osvrnuvši se na evanđeosku ulomak u kojem Ivan Krstitelj svojim suvremenicima tumači što trebaju činiti da im Bog bude blizu, biskup je istaknuo kako kroz darivanje sebe drugima na najbolji način živimo otajstvo Božje blizine. Spomenuo je kako su supružnici Prša i Ivić po primanju šestog i petog djeteta posvjedočili bračnu darovanost jedno drugome i da su njihova djeca plod te uzajamne darovanosti, koja ih najdublje povezuje s Isusovom darovanošću za nas na križu. Potaknuo je nazočne da imaju hrabrosti slijediti Isusa Krista koji ih je u krštenju zagrlio i učinio dionicima svoje pobjede nad smrću te da u svom osobnom, obiteljskom i javnom životu budu dar jedni za druge.

Na svršetku misnog slavlja biskup je supružnicima Prša i Ivić čestitao

krsno preporođenje njihove djece. Zahvalio je donedavnom župniku Ivanu Certiću na njegovu služenju i preporučio vjernicima novog župnika Josipa Marića te ih pozvao na suradnju u izgrađivanju župnog zajedništva. Spomenuo je kako je župa Đulovac bila poznata po obiteljima s brojnom djecom i pozvao nazočne da se ne odreknu svoje opredijeljenosti u služenju životu. Nakon mise biskup se u župnom stanu susreo s članovima spomenutih obitelji, zanimao se za njihovo stanje, djeci je podijelio darove, a roditeljima novčani dar Požeške biskupije.

Stjepan Lekić i Reza Petrović iz Vrbja prisjetili se Božića svoga djetinjstva

Božić – blagdan obitelji, mira i radosti često nas vraća u djetinjstvo i doživljaje ugođaja i raspoloženja u obiteljskom domu. Tako i starije mještane Vrbja, sela novogradiške Posavine, koji su se prisjetili Božića svog djetinjstva.

Nedaleko zvonika župne crkve svetog Josipa, u toploj sobi obitelji Stipić, listali su uspomene 86-godišnji Stjepan Lekić i 78-godišnja Reza Petrović. Bilo je to vrijeme kad se badnje jutro, nakon zornice počinjalo uz „medenu rakiju“, kad se više postilo i molilo, kad se čekalo „položaje“, peklo božićnu pogaču i kruh u „vanjskoj peći“.

Pšenica sa svijećom trobojnicom pod smrekom, slama pod stolom bili su dio Božićnog ugođaja. I to ne malo slame – iz običaja. Nosilo se puno slame po kojoj su se ukućani, posebno djeca, valjali i često zadrijemali do ponoćke. -Bilo nas je petoro djece, a kad se najstariji brat oženio, obitelj se povećala, svi smo bili s roditeljima i svi se radovali Božiću - kaže Stjepan dok baka Reza dodaje da je njihov bilo osmero.

Na zornice uz baklje

Stjepan se prisjeća kako su se drva rezala, cijepala i unosila u kuću u dovoljnim količinama za period od Badnjaka do Tri Kralja. Pripremalo se i dovoljno zrnja, odnosno hrane za perad za isti period. Uređivala se kuća. Prvi „položaji“ dolazili su već na sv. Barbaru ujutro. Svaki od njih bi najprije čučnuo za

vrata (da kvočke mirno sjede na gnijezdu). Sjeo bi zatim na jastuk, a domaćini bi ga počastili. „Položaj“ je išao i na Badnjak i na prvi dan Božića. Na Badnjak se pila medena rakija i pekla pečenica. Budući da se toga dana postilo, mogla se jesti tek poslije ponoćke. Nisu kitili bor, nego smreku, a smreke su selom vozili mještani brdskih sela. U nekim obi-

teljima kitila se samo grančica na zidu, u drugima cijela smreka. Krasile su ju jabuke, orasi, bomboni i sl. Nije bilo staklenih kuglica. Od Badnjaka se blago u staji samo hranilo, a nije se uprezalo „pod kola“. Stoga se orma unosila u kuću kao sigurnost da se blagdanskim dana neće koristiti. Na zornice se odlazilo uz baklje. Ranije bi posjekli mlado hrašće, nasjeckali ga i udarali ušicama sjekire, sušili i koristili kao baklju. Uz jednu baklju na zornice bi odlazilo nekoliko susjednih obitelji, a tako i na ponoćku.

Pod borom nije bilo darova

– Kruh bismo pekli u „vanjskoj“, krušnoj peći, također za sve blagdanske dane i pogaču za Badnjak koju se ukrašavalo pletenicom od tijesta ili drugim motivima - kazuje Reza dodajući da su, dok je bila kod roditelja, za Badnjak pripremali ribu, malo dimljenju, a kad se udala, večerali su „trgance“. Prije večere domaćin je unosio slamu u kuću, u ponjavi. Pred vratima bi zastao i pokucao. Mi bismo kazali: „Slobodno!“ On pozdravi: „Hvaljen Isus i Marija. Čestitam vam Božić i Isusovo porođenje!“ Ukućani bi mu odgovorili: „Čestita ti vjera i duša!“ Zatim bi ga domaćica posipala zrnjem i sjemenjem: pšenicom, graham, kukuruzom...uz riječi: „Rodilo se, plodilo se...neka u kući bude dječice, u polju pšenice...!“

– Dvije vlati slame domaćica bi u znaku križa stavila na stol i preko toga stolnjak. Potom bi iznijela večeru i molilo bi se uz svijeću. U ono vrijeme nismo dobivali darove pod bor, nego smo pod stolom nalazili jabuke, orahe i drugo čega je tada bilo. Tada smo za Božić više kupovali „ponovu“, djeci i drugim ukućanima, npr. čarape, vestu i sl. Djeca su se valjuškala po slami, pjevali smo Božićne pjesme, neki su malo drijemali, pa se odlazilo na ponoćku. Iza ponoćke i svakog dana do blagdana Tri Kralja pred crkvom bi se razvilo veliko slavonsko šetano kolo. Na Badnjak su u kolo hrlili vjernici iz svakog sela koje pripada župi. Po dolasku kući „načeli“ bismo pečenicu, a ja sam često jela sama jer je suprug bio seoski svirač pa bi kasno došao kući - prisjeća se Reza.

Stjepan je bio vrstan svirač, prvo prima, a zatim i violine. – U obitelji je bilo nekoliko dobrih tamburaša. Svirao sam lijepo već s 15 godina, kao „klapčić“. Prvi dan Božića odlazili bismo na misu i u kolo, ostalo vrijeme provodilo se u obitelji. Drugog i trećeg dana Božića išli bismo čestitati imendane Stjepanima i Ivanima. Tu su najviše posla imali tamburaši koji su svirali u središtu sela, po kućama, ali i pod prozorima - prisjeća se Stjepan.

Reza kaže kako se nekada, kao i danas, slama iznosila na treći dan Božića. Dok je slama u sobi – soba se nije mela. Tek kad bi domaćica iznijela slamu, pomela bi sobu. Ta se slama stavljala u strukovima u voćnjak iza grana, u vrt, staju, peradarnik i na druga mjesta. (Višnja Mikić)

